
Vergaderjaar 2023–2024

36 470 A

**Wijziging van de begrotingsstaat van het
Mobiliteitsfonds (A) voor het jaar 2023 (wijziging
samenhangende met de Najaarsnota)**

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

INHOUDSOPGAVE

A.	ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL	3
B.	BEGROTINGSTOELICHTING	4
1	Leeswijzer	4
2	De Producten	6
2.1	Overzicht belangrijke uitgaven- en ontvangstenmutaties	6
3	Productartikelen	8
3.1	Artikel 11 Verkenningen, reserveringen en investeringsruimte	8
3.2	Artikel 12 Hoofdwegennet	11
3.3	Artikel 13 Spoorwegen	15
3.4	Artikel 14 Regionale infrastructuur en bereikbaarheidsprogramma's	19
3.5	Artikel 15 Hoofdvaarwegennet	21
3.6	Artikel 17 Megaprojecten Verkeer en Vervoer	24
3.7	Artikel 18 Overige uitgaven en ontvangsten	27
3.8	Artikel 19 Bijdragen andere begrotingen Rijk	28
4	Bijlagen	29
4.1	Verdiepingsbijlage	29
4.2	Projectenoverzicht	51

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikel 1

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 2.3, eerste lid, van de Comptabiliteitswet 2016 elk afzonderlijk bij wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2023 wijzigingen aan te brengen in:

1. de begrotingsstaat voor het Mobiliteitsfonds (A)

De in de begrotingsstaten opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,

M.G.J. Harbers

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1 Leeswijzer

Algemeen

Naar aanleiding van de motie van de leden Van Helvert en Van Veldhoven (Kamerstukken II 2015–2016 [34 475 XII, nr. 12](#)) worden bij alle begrotingsartikelen op het Mobiliteitsfonds en Deltafonds groter dan € 1 miljard de begrotingsmutaties boven de € 5 miljoen toegelicht. Dit heeft als praktische uitwerking dat bij de artikelen tussen de € 200 miljoen en € 1 miljard de ondergrens voor technische mutaties ook neerwaarts is bijgesteld. Voor beleidsmatige mutaties was er bij de artikelen van deze omvang reeds sprake van een ondergrens van € 5 miljoen. De norm voor het toelichten van de begrotingsmutaties op het niveau van artikelonderdeel is als volgt:

Tabel 1 Ondergrenzen conform RBV

Omvang begrotingsartikel (stand ontwerpbegroting) in € miljoen	Beleidsmatige mutaties (ondergrens in € miljoen)	Technische mutaties (ondergrens in € miljoen)
< 50	1	2
=> 50 en < 200	2	4
=> 200 en < 1000	5	10
=> 1000	10	20

Opbouw

Dit wetsvoorstel kent een opbouw waarbij afhankelijk van de informatie vraag- en behoefte verder kan worden ingezoomd. Deze verdiepingslag is als volgt opgebouwd:

1. Allereerst is de begroting(wet)staat voor het Mobiliteitsfonds voor het jaar 2023 opgenomen. Deze dient ter autorisatie van de mutaties die op artikelniveau in de verplichtingen-, uitgaven- en ontvangstenramingen worden voorgesteld.
2. Daarna is eerst op hoofdlijnen (paragraaf 2.1) inzicht verstrekt in de belangrijkste budgettaire voorstellen die leiden tot wijziging van de begroting. Hiermee kan snel een indruk worden verkregen van de inhoud van dit wetsvoorstel.
3. In de artikelgewijze toelichting (paragraaf 2.2) zijn in de tabellen «Budgettaire gevolgen van uitvoering» de mutaties in de 2e suppletore begroting uitgesplitst in miljoenennota- en overige mutaties 2e suppletore begroting. De miljoenennotamutaties zijn reeds in de, aan uw Kamer voorgelegde, Ontwerpbegroting 2024 (Kamerstukken II 2023–2024, Kamerstuk 36410-A, nr 2) toegelicht met uitzondering van de verplichtingen. De begrotingsmutaties van de najaarsnota (op het niveau van artikelonderdeel) en de verplichtingenmutaties van de miljoenennota worden toegelicht op basis van bovengenoemde staffel.
4. Is onderdeel van de artikelgewijze toelichting is in de verdiepings bijlage (paragraaf 2.3 deel A) door middel van een meerjarige mutatie tabel op artikelonderdeelniveau de aansluiting gemaakt tussen de vorige stand van de begroting en de nu voorgestelde stand. Dit voor de volledige looptijd van het fonds.
5. Tenslotte zijn in de verdiepingsbijlage (paragraaf 2.3 deel B) van dit wetsvoorstel de MIRT projecttabellen met de realisatieprojecten alsmede de verkenningen en planuitwerking programma's opgenomen waarin de begrotingsmutaties op projectniveau zichtbaar zijn gemaakt. Deze MIRT- tabellen zijn in ieder geval voorzien van toelichtingen indien sprake is:

- van een wijziging (anders dan door de verwerking van prijsbijstelling) in het taakstellend projectbudget groter dan 10% of meer dan € 10 miljoen;
- van een wijziging groter dan 1 jaar in de oplevering van het project.

2 De Producten

2.1 Overzicht belangrijke uitgaven- en ontvangstenmutaties

Tabel 2 Belangrijkste suppletoire uitgavenmutaties 2023 (Tweede suppletoire begroting) (Bedragen x € 1.000)			
	Artikelnummer	Uitgaven	Ontvangsten
Vastgestelde begroting 2023		8.696,1	8.696,1
Stand 1e suppletoire begroting 2023		9.158,2	9.158,2
Mutaties Miljoenennota 2024 (uitkomst 2023)		- 443,0	- 443,0
Belangrijkste 2e suppletoire mutaties		54,3	109,9
Relevante kadermutaties			
1. Saldo 2023		- 74,7	- 19,1
Verkenningen, reserveringen en investeringsruimte	11	- 113,3	- 15,8
Hoofdwegennet	12	121,1	- 2,2
Spoorwegen	13	- 170,3	
Regionale infrastructuur en bereikbaarheidsprogramma's	14	- 10,4	
Hoofdvaarwegennet	15	2,8	
Megaprojecten	17	98,7	- 1,1
Overige uitgaven en ontvangsten	18	- 3,3	
2. Overboekingen andere ministeries		58,9	58,9
BZK: OV en Wonen Utrecht	11	69,4	69,4
Defensie: Huisvesting MOC Kustwacht	15	- 8,3	- 8,3
Overige overboekingen	divers	- 2,2	- 2,2
3. Overboekingen lenW-begroting		- 32,1	- 32,1
HXII: SPUK's Spoorwegen	13/19	- 31,2	- 31,2
Overige overboekingen	divers	- 0,9	- 0,9
4. Bijdragen derden		102,2	102,2
Verkenningen, reserveringen en investeringsruimte	11	5,3	
Hoofdwegenet	12	1,5	3,5
Spoorwegen	13	155,1	95,1
Hoofdvaarwegennet	15	0,1	3,5
Megaprojecten	17	- 59,8	0,1
Stand 2e suppletoire begroting 2023		8.769,5	8.825,1

Toelichting

- Saldo 2023:** op het Mobiliteitsfonds is sprake van een voordelig saldo van € 55,6 miljoen. Dit saldo wordt met name veroorzaakt doordat de programmering van € 485,9 miljoen niet tot realisatie komt. Door de overprogrammering van € 411,2 miljoen blijft er een saldo van € 74,7 miljoen op de uitgaven over. Na aftrek van € 19,1 miljoen aan ontvangsten die later binnenkomen, resteert het voordelig saldo van € 55,6 miljoen. Voor een nadere toelichting hoe het saldo is verwerkt op de artikelen wordt verwezen naar de artikelsgewijze toelichting (hoofdstuk 3).
- Overboekingen andere ministeries:** Dit betreffen diverse overboekingen tussen het Mobiliteitsfonds en andere begrotingen binnen de Rijksbegroting. Deze overboekingen verlopen via artikel 26 op de beleidsbegroting lenW (XII). Voor een nadere toelichting van elke overboeking wordt verwezen naar de artikelsgewijze toelichting. De belangrijkste interdepartementale overboekingen op het Mobiliteitsfonds zijn:

- Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelatie: Er wordt € 69,4 miljoen overgeboekt vanuit BZK naar lenW ten behoeve van verkenning Openbaar Vervoer en Wonen Utrecht. Dit bedrag is inclusief prijsbijstelling 2023;
 - Defensie: De investeringskosten van het project MOC Kustwacht nemen toe als gevolg van exogene factoren: 1) prijsstijging van de bouwkosten. 2) een hogere zeespiegelstijging en endogene factoren: 3) aanpassingen in het ontwerp. Naar aanleiding van de besluitvorming in de Raad van de Kustwacht wordt het extra benodigde budget (€ 8,3 miljoen) gefinancierd conform de verdeelsleutel van het project MOC Kustwacht.
3. **Overboeking lenW-begroting (XII):** Dit zijn verschillende overboekingen tussen de beleidsbegroting lenW (XII) en het Mobiliteitsfonds. De grootste overboeking betreft een bedrag van € 31,2 miljoen dat wordt veroorzaakt door diverse decentrale uitkeringen op het gebied van verkeer en vervoer aan de provincies Utrecht, Limburg, Overijssel en Drenthe die in 2021 zijn teruggestort omdat ze niet zouden voldoen aan de voorwaarden van de decentrale uitkering. Deze worden nu als specifieke uitkering bij Najaarsnota 2023 uitbetaald;
 4. **Bijdragen derden:** Dit betreft de hogere bijdragen van derden voor projecten binnen het Mobiliteitsfonds. In de artikelsgewijze toelichting worden alle bijdragen derden nader gedefinieerd.

3 Productartikelen

3.1 Artikel 11 Verkenningen, reserveringen en investeringsruimte

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 3 Budgettaire gevolgen van uitvoering artikel 11 Verkenningen, reserveringen en investeringsruimte (bedragen x € 1.000)

	Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire Begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Verplichtingen	238.397	- 150.178	88.219
Uitgaven	156.165	- 67.946	88.219
Waarvan juridisch verplicht			0%
11.01 Verkenningen	4.000	65.351	69.351
11.02 Korte termijn mobiliteitsmaatregelen			
11.03 Reserveringen	142.183	- 125.685	16.498
11.03.01 Gebiedsprogramma's	5.001	- 5.000	1
11.03.02 Overige reserveringen	126.515	- 110.018	16.497
11.03.03 Reserveringen Coalitieakkoord	10.667	- 10.667	
11.04 Generieke Investeringsruimte	9.982	- 7.612	2.370
Ontvangsten			
11.09 Ontvangsten			

Toelichting

Verplichtingen

Het verplichtingenbudget wordt in 2023 met circa € 150,2 miljoen verlaagd. De primaire oorzaken hiervan zijn:

- De verwerking van het verplichtingsaldo 2023 (- € 192,4 miljoen). Op een aantal reserveringen en verkenningen is er minder verplichtingenbudget nodig in 2023. Dit budget schuift door naar 2024. Deze verplichtingenmutaties hangen samen met de uitgavenmutaties die hieronder worden toegelicht. Daarnaast is er in begrotingsvoorbereiding 2024 voor een tweetal risicoreserveringen het verkeerde verplichtingenjaar gemuteerd, waardoor er voor circa € 84 miljoen minder aan verplichtingenbudget nodig is in 2023;
- Verhogingen van het verplichtingenbudget met € 69,4 miljoen vanwege een overboeking vanuit BZK. Dit wordt bij de uitgavenmutaties nader toegelicht;
- Verhoging van het verplichtingenbudget als gevolg van de verwerking meevallers A2 Deil Den Bosch Vught, Omlegging Badhoevedorp A4/A9 en A1 Apeldoorn Azelo;
- Verlaging van het verplichtingenbudget met € 40 miljoen door een overboeking van artikel 11 naar artikel 12. Dit wordt bij de uitgavenmutaties nader toegelicht.

Uitgaven

De mutaties in de 2e suppletoire begroting leiden tot een verlaging van de uitgaven met € 67,9 miljoen op artikel 11. Hieronder worden de belangrijkste mutaties per artikelonderdeel toegelicht.

11.01 Verkenningen

De verhoging van artikelonderdeel 11.01 bij de 2e suppletore begroting met € 65,4 miljoen komt met name door een overboeking vanuit BZK. Deze wordt hieronder toegelicht.

Overboeking vanuit BZK

Er wordt € 69,4 miljoen overgeboekt vanuit BZK naar lenW ten behoeve van verkenning Openbaar Vervoer en Wonen Utrecht. Dit bedrag is inclusief prijsbijstelling. Dit bedrag wordt overgemaakt naar aanleiding van een eerdere afspraak, waarbij BZK een toezegging had gedaan om middelen over te maken naar lenW voor de MIRT-afspraken in Utrecht.

Saldo 2023

Er zijn lagere uitgaven geweest bij de Verkenningen van Den Bosch en Oudelijn (- € 4 miljoen) waarbij de betalingen pas volgen in 2024.

11.03 Reserveringen

Het budget is op artikelonderdeel 11.03 bij de 2e suppletore begroting verlaagd met € 125,7 miljoen. Dit is met name het resultaat van de verwerking saldo 2023 (- € 82 miljoen) en overboekingen naar artikel 12 (- € 42,3 miljoen).

Overboeking naar artikel 12

Dit betreft een overboeking voor de stimuleringsregeling Slim, Veilig, Doelmatig en Duurzaam gebruik van Mobiliteitsinfrastructuur zoals afgesproken tijdens de BO-MIRT in 2022. Deze regeling zal ingaan in het najaar van 2023. Hiervoor is een eerste tranche van € 40 miljoen nodig die van artikel 11 naar artikel 12 gaat.

Saldo 2023

Op diverse reserveringen is in 2023 minder budget nodig dan oorspronkelijk voorzien. Deze middelen worden niet in 2023 ingezet en schuiven via het saldo 2023 door naar 2024. Het gaat om de reserveringen voor het programma Schoon en Emissieloos Bouwen (- € 14,8 miljoen), reservering Stikstof (- € 8,1 miljoen), reservering Strategisch Plan Verkeersveiligheid (- € 2 miljoen), de reservering Caribisch Nederland BenO (- € 4,4 miljoen), reservering Woningbouwmiddelen ten behoeve van de risicobeheersing (€ 7,9 miljoen), reserveringen voor Spoor (- € 23 miljoen), reservering modaliteit specifieke keuzes (- € 9,2 miljoen) en de reservering SPUK Schone Lucht Akkoord (- € 6,4 miljoen).

11.04 Generieke Investeringsruimte

Dit artikelonderdeel wordt verlaagd met circa € 7,6 miljoen. Dit is met name het gevolg van de verwerking van meevallers op de aanlegprojecten bij RWS, de verwerking van het saldo 2023 en een onttrekking voor de vervanging walradarsystemen.

Meevallers Aanlegprojecten

Er zijn drie meevallers verwerkt in deze tweede suppletore begroting. Het gaat om het project Omlegging Badhoevedorp A4/A9 van € 15,1 miljoen, omdat het project is afgerond en een deel van het projectbudget niet nodig is geweest. Op het project A2 Deil Den Bosch Vught wordt een aantal maatregelen niet uitgevoerd (carpoolplaats Boxtel en toeritdosering bij Waardenburg). Dit leidt tot een meevaller van € 2,3 miljoen. Op het project A1 Apeldoorn Azelo is een meevaller verwerkt van € 5,4 miljoen. Dit bedrag is in 2023 niet benodigd om prijsstijgingen te compenseren en wordt teruggeboekt naar de investeringsruimte.

Saldo 2023

Als gevolg van de saldo mee- en tegenvallers bij RWS resteert er een overschot van € 27,3 miljoen bij op de investeringsruimte. Dit bedrag wordt in 2023 niet meer opgevraagd, schuift via het saldo 2023 naar 2024 en blijft op die manier behouden voor de generieke investeringsruimte.

Onttrekking walradarsystemen

Er is € 5,6 miljoen onttrokken uit de risicoreservering Walradarsystemen voor de vervanging van de radarpost Lange Jaap.

3.2 Artikel 12 Hoofdwegennet

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 4 Budgettaire gevolgen van uitvoering artikel 12 Hoofdwegennet (bedragen x € 1.000)

	Vastgestelde begroting (incl. Supplettoire Begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e supplettoire begroting (2)	Stand 2e supplettoire begroting (3) = (1) + (2)
Verplichtingen	5.950.327	- 1.064.025	4.886.302
Uitgaven	3.203.874	141.947	3.345.821
Waarvan juridisch verplicht			100%
12.01 Exploitatie	4.135	1.628	5.763
- <i>Waarvan bijdrage aan agentschap RWS</i>	4.135	1.628	5.763
12.02 Onderhoud en vernieuwing	1.013.466	41.646	1.055.112
12.02.01 Onderhoud	774.855		774.855
- <i>Waarvan bijdrage aan agentschap RWS</i>	774.855		774.855
12.02.04 Vernieuwing	238.611	41.646	280.257
12.03 Ontwikkeling	588.745	103.782	692.527
12.03.01 Aanleg	410.353	49.643	459.996
- <i>Waarvan bijdrage aan agentschap RWS</i>	22.591		22.591
12.03.02 Planning en studies	157.275	27.355	184.630
- <i>Waarvan bijdrage aan agentschap RWS</i>	19.130		19.130
12.03.03 Optimalisering gebruik	21.117	26.784	47.901
12.04 Geïntegreerde contractvormen/PPS	790.364	- 8.251	782.113
12.06 Netwerkgebonden kosten HWN	807.164	3.142	810.306
12.06.01 Apparaatkosten RWS	629.234	2.265	631.499
- <i>Waarvan bijdrage aan agentschap RWS</i>	629.234	2.265	631.499
12.06.02 Overige netwerkgebonden kosten	177.930	877	178.807
- <i>Waarvan bijdrage aan agentschap RWS</i>	169.430	877	170.307
Ontvangsten	144.672	- 12.288	132.384
12.09 Ontvangsten	144.672	- 12.288	132.384

Toelichting

Verplichtingen

Het verplichtingenbudget wordt bij 2e supplettoire begroting in totaal per saldo met € 1.064 miljoen verlaagd. Dit bedrag wordt met name verklaard door de volgende mutaties:

- Saldo 2023 Onderhoud en vernieuwing (- € 536,5 miljoen): dit betreft hoofdzakelijk verschuivingen vanwege aangepaste plannings in de uitvoering van projecten.
- Saldo 2023 Ontwikkeling (- € 332,5 miljoen): op het hoofdproduct aanleg (- € 260,9 miljoen) en op het hoofdproduct planning en studies (- € 60,7 miljoen) worden verplichtingen via het saldo naar latere jaren geschoven. Dit komt voornamelijk door vertragingen als gevolg van stikstofproblematiek op de reservering A2 Vonderen Kerensheide (- € 100 miljoen). In 2023 wordt geen gebruik gemaakt van het budget voor reservering prijsstijgingen bij het project A2 Vonderen – Kerensheide. Daarnaast is er een verplichtingenverschuiving voor het project Omlegging Badhoevedorp (- € 17,7 miljoen) en dit budget vloeit terug naar de investeringsruimte van het Mobiliteitsfonds.
- Saldo 2023 Geïntegreerde contractvormen/PPS (- € 225,2 miljoen): dit komt voornamelijk omdat bij het project ViA15 de verplichtingen worden doorgeschoven naar 2024 vanwege een vertraagde uitspraak van de

Raad van State omtrent stikstof (- € 210,1 miljoen). Er was bij de indiening van de ontwerpbegroting 2024 rekening gehouden met onheroepelijk tracébesluit eind Q3 2023. Daarnaast een verplichtingenverlaging bij het project A24 Blankenburgverbinding (- € 97 miljoen). Het betreft hier een ophoging op het DBFM-deel om de verplichtingen op prijspeil 2023 vast te leggen en een verlaging middels een verplichtingschuif op niet DBFM-deel. Verder een tekort van op het project A27 Houten-Hoopolder (€ 80,4 miljoen) als gevolg van een aanbestedingsresultaat van contract Zuid dat is gegund en contract Noord dat zal worden gegund.

Het saldo wordt in 2024 aan de betreffende artikelonderdelen toegevoegd, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

Uitgaven

Het uitgavenbudget wordt bij 2e suppletoire begroting met in totaal € 141,9 miljoen verhoogd. Dit wordt met name veroorzaakt door de volgende mutaties:

12.01 Exploitatie

De verhoogde uitgaven op het artikelonderdeel exploitatie wordt veroorzaakt door een kleine mutatie (€ 1,6 miljoen).

12.02 Onderhoud en vernieuwing

Dit artikelonderdeel wordt per saldo verhoogd met € 41,6 miljoen. Dit bedrag wordt met name verklaard door het saldo over 2023.

Saldo 2023

Op dit artikelonderdeel is sprake van hogere uitgaven, circa € 41,6 miljoen, op dit artikelonderdeel. In de ontwerpbegroting 2024 en de prinsjesdag suppletoire begroting 2023 is het budgettair kader op onderhoud en vernieuwing aangesloten op het maakbare niveau van de programmering. Dit heeft tot een schuif naar achteren geleid. De meest actuele inzichten tonen aan dat er € 45 miljoen teveel naar achter geschoven. Dit wordt met het saldo vanuit 2024 naar 2023 geschoven, zodat het budgettair kader weer aansluit bij de maakbare programmering.

Het saldo wordt in 2024 van dit artikelonderdeel afgehaald, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

12.03 Ontwikkeling

Dit artikelonderdeel wordt bij de 2e suppletoire begroting in totaal per saldo met € 103,8 miljoen verhoogd. Dit bedrag wordt met name verklaard door het saldo over 2023, meevallers A4/9 Badhoevedorp en A2 Deil/Den Bosch Vught, mutaties in de planning- en studiefase en een overboeking vanuit MF 11.03 voor de SPUK Slim, Veilig, Doelmatig en Duurzaam gebruik van Mobiliteitsinfrastructuur.

Saldo 2023

Er is sprake van een lagere realisatie ten opzichte van de programmering van € 111,6 miljoen. Op dit artikelonderdeel is een overprogrammering opgenomen van € 199,3 miljoen in 2023. Daarmee zijn er hogere kasuitgaven van € 87,7 miljoen in 2023. De lagere realisatie van € 111,6 miljoen wordt voornamelijk veroorzaakt door de volgende projecten in de aanlegfase:

- Programma Geluid-Weg (- € 42,9 miljoen): doordat enkele maatregelen worden meegenomen in de onderhoudscontracten met een ander uitvoeringsritme en meer contractvoorbereidingstijd bij maatregelen;

- A12/A27 Ring Utrecht (- € 17,4 miljoen): dit betreft een vertraging van werkzaamheden Galecopperbrug, onder andere door stikstof.
- Kleine projecten (- € 15,5 miljoen): dit wordt veroorzaakt bij kleine infra projecten in Noord Nederland (- € 8,4 miljoen). De realisatie van deze projecten is naar 2024-2025 geschoven, omdat met de regio goed afgestemd moet worden voor de uitvoering van een aantal kleine projecten. Daarnaast is meer voorbereidingstijd nodig voor Klimaat Circulaire infrastructuur maatregelen (- € 3 miljoen), Heavy Duty Laadpalen (- € 0,8 miljoen), Renovatie Calandbrug (- € 0,5 miljoen) en korte termijn maatregelen Deil (- € 0,4 miljoen). Het restant betreft kleine afwijkingen.
- A2 Vonderen-Kerensheide (- € 11,7 miljoen): door lagere afrekeningen kabels en leidingen en gewijzigde schadeloosstelling aan derden.
- A4/A44 RijnlandRoute (€ 35,2 miljoen): door een snellere uitvoering van de projecten knooppunt A10 Nieuwe Meer (€ 14,2 miljoen) en A1 Apeldoorn-Azelo (€ 13,1 miljoen).

Het saldo wordt in 2024 van dit artikelonderdeel afgehaald, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

Meevallers Aanlegprojecten

1. A1 Apeldoorn-Azelo meevaller: Bij het project A1 Apeldoorn-Azelo is de betaling lager uitgevallen (- € 5,4 miljoen). Dit bedrag is in 2023 niet nodig om prijsstijgingen te compenseren en wordt teruggeboekt naar de generieke investeringsruimte;
2. A4/9 Badhoevedorp meevaller: Het project omlegging Badhoevedorp is afgerond en de verrekening met partijen die financieel hebben bijgedragen is gedaan. Het bedrag van € 15,1 miljoen wordt teruggeboekt naar de generieke investeringsruimte en een bedrag van € 2,7 miljoen wordt toegevoegd aan de scope van project A9 Badhoevedorp omdat de aansluiting tussen de projecten omlegging Badhoevedorp en Schiphol-Amsterdam-Almere A9 Badhoevedorp-Holendrecht over een lengte van 800 meter moet worden aangepast, zodat beide tracés goed op elkaar aansluiten. Afgesproken is deze aanpassing uit te voeren in het project A9 BaHo;
3. A2 Deil/Den Bosch Vught meevaller: Doordat een carpoolplaats bij Bostel en toeritdosering A2 Waardenburg niet wordt uitgevoerd, vloeit er een bedrag van € 2,6 miljoen terug naar de generieke investeringsruimte.

Planning- en studiefase

In de planning- en studiefase gaat het voornamelijk om vertraging bij de volgende programma's waardoor het budget :

- Saldo 2023 Voertuigen en Digitale Infra (- € 13 miljoen): de vertraging wordt met name veroorzaakt door Business Case MITC, waarbij vertraging is opgelopen in de uitvoering vertraging door het besluitvormingsproces.
- Saldo 2023 Beveiliging Truckparkings (- € 2,8 miljoen): bij beveiliging Truckparking wordt de vertraging met name veroorzaakt doordat enkele noodzakelijke randvoorwaarden (zoals juridische en ruimtelijke voorwaarden) nader moesten worden onderzocht en uitgewerkt. Bij positief besluit over een eerste pilot 'Dynamische Informatie Verzorgingsplaatsen' start de uitvoering naar verwachting in Q2 2024.

SPUK Slim, Veilig, Doelmatig en Duurzaam gebruik van Mobiliteitsinfrastructuur

Dit betreft een overboeking van artikel 11 naar artikel 12 voor de stimuleringsregeling Slim, Veilig, Doelmatig en Duurzaam gebruik van Mobiliteitsinfrastructuur van € 40 miljoen. Hiermee kunnen specifieke uitkeringen worden verstrekt aan decentrale overheden om maatregelen uit te voeren die kunnen bijdragen aan slimmer, veiliger, doelmatiger en duurzamer gebruik van mobiliteitsinfrastructuur. Deze regeling zal ingaan in het najaar van 2023.

12.04 Geïntegreerde contractvormen/PPS

Dit artikelonderdeel wordt verlaagd met € 8,3 miljoen. Dit bedrag wordt met name verklaard door het saldo over 2023.

Saldo 2023

Op dit artikelonderdeel is sprake van een verlaging van het budget waarbij € 8,3 miljoen aan saldo naar 2024 wordt geschoven. Dit komt met name door de volgende mutaties:

- A15 Maasvlakte - Vaanplein (- € 10,8 miljoen): dit wordt veroorzaakt door het stilleggen van werkzaamheden als gevolg van een geschil met opdrachtnemer over werkzaamheden en kosten stiller asfalt. Hierdoor staan werkzaamheden Veiligheid Regio Rotterdam (VRR)-weg on-hold en het aanbrengen van aanvaarbescherming gaat mogelijk helemaal niet door;
- A24 Blankenburgverbinding (- € 8,6 miljoen): dit wordt veroorzaakt door de betaling van de werkzaamheden die uitgevoerd dienen te worden na het afzinken van het laatste tunneldeel;
- A16 Rotterdam (34,5 miljoen): dit komt omdat binnen dit project met de opdrachtnemer over een drie wijzigingen overeenstemming is bereikt. Er zijn afspraken gemaakt over de wijze waarmee de opgelopen vertraging als gevolg van de coronamaatregelen de daarmee samenhangende prijsstijgingen op te vangen.

Het saldo wordt in 2024 aan dit artikelonderdeel toegevoegd, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

12.06 Netwerkgebonden kosten HWN

De verhoogde uitgaven op het artikelonderdeel netwerkgebonden kosten HWN worden veroorzaakt door diverse kleine mutaties (€ 3,1 miljoen).

12.09 Ontvangsten

Het ontvangstenbudget wordt bij de 2e suppletore begroting in totaal per saldo met € 12,3 miljoen verlaagd. Dit bedrag wordt met name verklaard door het saldo over 2023.

Saldo 2023

De ontvangsten worden in 2023 verlaagd met € 12,3 miljoen als gevolg van het doorschuiven van het saldo van 2023 naar 2024. Dit betekent dat in 2023 € 12,3 miljoen minder wordt ontvangen dan begroot. Dit komt met name door een btw-dispuut met de gemeente Vlaardingen bij het project A24 Blankenburgverbinding over de werkzaamheden aan het persriool Vlaardingen. Hierdoor wordt de gemeentebijdrage niet meer in 2023 verwacht (€ 13,1 miljoen).

Het saldo wordt in 2024 aan dit artikelonderdeel toegevoegd, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

3.3 Artikel 13 Spoorwegen

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 5 Budgettaire gevolgen van uitvoering artikel 13 Spoorwegen (bedragen x € 1.000)

	Vastgestelde begroting (incl. Suppletioire Begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletioire begroting (2)	Stand 2e suppletioire begroting (3) = (1) + (2)
Verplichtingen	3.269.108	54.081	3.323.189
Uitgaven	2.819.634	- 48.068	2.771.566
Waarvan juridisch verplicht			100%
13.02 Exploitatie, onderhoud en vernieuwing	2.103.621	300	2.103.921
13.03 Ontwikkeling	501.922	- 49.516	452.406
13.03.01 Aanleg personenvervoer	317.538	- 5.143	312.395
13.03.02 Aanleg goederenvervoer	78.194	- 10.715	67.479
13.03.03 Optimalisering gebruik	5.205	- 1.250	3.955
13.03.04 Planning en studies personenvervoer	74.100	- 27.057	47.043
13.03.05 Planning en studies goederenvervoer	26.885	- 5.351	21.534
13.04 Geïntegreerde contractvormen/PPS	214.091	1.148	215.239
13.07 Rente en aflossing			
Ontvangsten	280.463	95.063	375.526
13.09 Ontvangsten	280.463	95.063	375.526

Toelichting

Verplichtingen

Het verplichtingenbudget wordt bij 2e suppletioire begroting in totaal per saldo met € 54,1 miljoen verhoogd. Dit bedrag wordt met name verklaard door de volgende mutaties:

- Saldo 2023 (- € 1,8 miljoen): dit betreft onder andere een verhoging van € 22,2 miljoen voor emplacements op orde, een verlaging van € 15,4 miljoen voor de budgetbijstelling geluidsanering spoor, een verlaging van € 25,4 overwegen Niet Actief Beveiligde Overweg (NABO's), een verlaging van € 10,4 miljoen voor Automatische Knipperlichtinstallatie/Programma Verbeteren Veiligheid Overwegen (AKI/PVVO) veiligheidsknelpunten, een verlaging van € 10,2 miljoen voor kleine projecten personenvervoer en een verhoging van € 109 miljoen voor Spoorcapaciteit 2030;
- Maaslijn (€ 56 miljoen): in verband met hoge prijsstijgingen. De dekking is voorzien uit de binnen het MF getroffen risicoreservering voor prijsstijgingen. De meerjarige budgettaire verwerking vindt plaats bij Voorjaarsnota 2024;
- Overboeking naar Hoofdstuk HXII (- € 31,2 miljoen): er wordt € 31,2 miljoen overgeboekt naar de beleidsbegroting HXII en via een Specifieke Uitkering aan de provincies Utrecht, Limburg, Overijssel en Drenthe beschikbaar gesteld.

Sommige verplichtingenmutaties hangen samen met uitgavenmutaties die hieronder verder worden toegelicht. Daarnaast wordt het saldo in 2024 aan de betreffende artikelonderdelen toegevoegd, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

Uitgaven

Het uitgavenbudget wordt bij 2e suppletoire begroting met in totaal € 48,1 miljoen verlaagd. Dit wordt met name veroorzaakt door de volgende mutaties:

13.02 Exploitatie, onderhoud en vernieuwing

Dit artikelonderdeel wordt verhoogd met € 0,3 miljoen. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door:

- De schuld van € 145 miljoen (incl. btw) die ProRail aan het Rijk terugstort, komt terecht op artikelonderdeel 13.02 en 13.09. Deze ontvangst van ProRail met betrekking tot de afrekening EOVS 2022 schuift via het saldo 2023 door naar 2024. Hierdoor is deze mutatie per saldo nul;
- Daarnaast heeft er een kleine mutatie plaatsgevonden waardoor het uitgavenbudget met € 0,3 miljoen is toegenomen.

13.03 Ontwikkeling

Dit artikelonderdeel wordt verlaagd met € 49,5 miljoen. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door het saldo 2023 (- € 18,3 miljoen) en een overboeking naar Hoofdstuk XII voor diverse decentrale uitkeringen aan provincies (- € 31,2 miljoen).

Saldo 2023

Er is sprake van een lagere realisatie ten opzichte van de programmering van € 114,6 miljoen. Op dit artikelonderdeel is een overprogrammering opgenomen van € 88,2 miljoen in 2023. Daarmee resteert een voordelig saldo van € 26,4 miljoen. De lagere realisatie van € 114,6 miljoen wordt mede veroorzaakt door de volgende projecten:

- Spoorcapaciteit 2030 (- € 11,6 miljoen): dit programma bestaat uit meerdere deelprogramma's en -projecten. Van het totale budget in 2023 wordt € 11,6 miljoen naar 2024 geschoven, omdat voor deelproject VATSUN de geplande maatregelen vervallen of worden later uitgevoerd. Voor deelproject MLT TEV is de keus gemaakt om de aanbestedingsstrategie van het programma te wijzigen van aanbesteding middels één grote raamovereenkomst naar een nieuwe tranche aanpak. En voor deelproject MLT is sprake van een mislukte aanbesteding en is daarnaast sprake van geactualiseerde plannings- en scopewijzigingen die van invloed zijn op de eerder geplande kasuitgaven.
- Geluidsanering spoor (- € 11,3 miljoen): van het totale budget in 2023 wordt € 11,3 miljoen naar 2024 geschoven, door het positieve aanbestedingsresultaat van de geluidsschermen Meteren-Boxtel en vertraging in de planstudiefase van diverse deelprojecten.
- Kleine projecten personenvervoer (- € 11,5 miljoen): dit betreft een herberekening van de prognose voor de SPUK aan de provincies.
- Kleine projecten goederenvervoer (- € 10,5 miljoen): voor het project Minder Hinder is € 10 miljoen beschikbaar gekomen in 2023 vanuit de niet benodigde middelen op HXII artikel 16 voor de subsidieregeling Maatregelenpakket Spoorgoederenvervoer naar aanleiding van het eerder stopzetten van de regeling.
- Grensoverschrijdend spoor (- € 8,8 miljoen): de lagere realisatie wordt met name veroorzaakt door positieve aanbestedingsresultaten en minder benodigd onvoorzien dan waarmee voor 2023 rekening was gehouden bij de deelprojecten IC Berlijn 1e fase en Versnelling IC Berlijn monitoringssysteem.

- Kleine Functiewijzigingen (- € 5,8 miljoen): de lagere realisatie wordt met name verklaard doordat de geplande uitgaven voor Utrecht transferknelpunt perron 3 verschuiven wegens een uitgestelde treinvrije periode. Daarnaast is bij een aantal deelprojecten sprake van meevallende kosten.
- Nazorg gereedgekomen lijnen en halten (- € 6 miljoen): de lagere realisatie is voornamelijk het gevolg van een in 2023 via de gemeente Amsterdam ontvangen grondopbrengst (€ 4,4 miljoen) inzake het deelproject Amsterdam-Abcoude. Met deze opbrengst was geen rekening gehouden voor het jaar 2023. Daarnaast heeft er een actualisatie plaatsgevonden van de prognoses en de kasstromen met betrekking tot de diverse deelprojecten waarop de totale uitgavenplanning is aangepast.
- Beter Benutten Decentraal Spoor (- € 10,8 miljoen): naar verwachting zijn in 2024 alle verantwoordingen van het programma Beter Benutten Decentraal Spoor binnen en beoordeeld waarna het programma inhoudelijk en financieel worden afgesloten.
- Sporendriehoek Noord Nederland (- € 7 miljoen): de voor bodemsanering toegevoegde middelen zijn niet in 2023 beschikbaar en zijn verschoven naar 2024.
- Daarnaast hebben er nog diverse kleine mutaties plaatsgevonden, zoals Studie- en innovatieve ontwikkelingen (- € 5 miljoen), Schoon en Emissieloos bouwen (- € 2,3 miljoen), Traject Oost (- € 2 miljoen), opstellen reizigerstreinen (- € 2 miljoen), HRMK Spoorbrug (- € 2 miljoen) en Programma suïcidepreventie (- € 1 miljoen) waardoor het saldo is afgenomen.

Het saldo wordt in 2024 aan dit artikelonderdeel toegevoegd, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

Overboeking naar Hoofdstuk HXII

De verlaging van het uitgavenbudget met € 31,2 miljoen wordt veroorzaakt door een overboeking naar Hoofdstuk XII voor de uitbetaling van diverse decentrale uitkeringen op het gebied van verkeer en vervoer aan de provincies Utrecht, Limburg, Overijssel en Drenthe die in 2021 zijn teruggestort omdat ze niet zouden voldoen aan de voorwaarden van de decentrale uitkering. Deze worden nu als specifieke uitkering bij Najaarsnota 2023 uitbetaald.

13.04 Geïntegreerde contractvormen/PPS

De verhoogde uitgaven op het artikelonderdeel geïntegreerde contractvormen/PPS wordt veroorzaakt door diverse kleine mutaties (€ 1,1 miljoen).

13.09 Ontvangsten

De ontvangsten worden bij 2e supplettoire begroting in totaal per saldo met € 95,1 miljoen verhoogd. Dit betekent dat in 2023 € 95,1 miljoen meer wordt ontvangen dan begroot. Dit bedrag wordt met name verklaard door de volgende mutaties:

- Afrekening EOV 2022 ProRail (€ 145 miljoen): dit betreft een teruggestorting van ProRail aan lenW door minder gereden treinritten is minder aan gebruiksvergoeding ontvangen en anderzijds is een aantal onderhouds- en vervangingsprojecten verschoven in de tijd. Dit leidt tot een schuld aan het Rijk van € 145 miljoen (incl. btw) die nu wordt teruggestort;
- Lagere bijdrage NS (- € 60 miljoen): dit betreft de uitgaven voor het ombouwen van treinen in het kader van ERTMS die worden verrekend met de te ontvangen concessieprijs, conform de bepalingen in de vervoerconcessie met de NS. Deze voorlopige verrekening die de NS

- ontvangt is in totaal 60 miljoen voor de inbouw van ERTMS in haar materieel. De verlaging van het bijbehorende uitgavenbudget wordt verwerkt op artikelonderdeel 17.07 ERTMS;
- Bijdrage VVRA (€ 6,6 miljoen): dit betreft een voorschot bijdrage VVRA (Vervoersregio Amsterdam) voor het project Multimodale Knoop Schiphol ten behoeve van de realisatie van drie trappen tussen het nieuwe busstation en de treinperrons van station Schiphol Airport.

3.4 Artikel 14 Regionale infrastructuur en bereikbaarheidsprogramma's

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 6 Budgettaire gevolgen van uitvoering artikel 14 Regionale infrastructuur en bereikbaarheidsprogramma's (bedragen x € 1.000)

	Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire Begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Verplichtingen	1.512.179	- 41.476	1.470.703
Uitgaven	607.158	- 10.421	596.737
Waarvan juridisch verplicht			0%
14.01 Regionale infrastructuur	10.428	- 10.420	8
14.01.02 Planning en studies reg/lok	9.774	- 9.774	0
14.01.03 Aanleg reg/lok	654	- 646	8
14.03 Bereikbaarheidsprogramma's	596.730	- 1	596.729
14.03.01 Concrete bereikbaarheidsprojecten	5		5
14.03.02 Regionale mobiliteitsprojecten	2	- 1	1
14.03.03 Ruimtelijke economisch programma	1		1
14.03.04 Woningbouw op korte termijn door bovenplanse infrastructuur	596.722		596.722
14.03.05 Mobiliteitspakketten			
Ontvangsten	42		42
14.09 Ontvangsten	42		42

Toelichting

Verplichtingen

Het verplichtingenbudget wordt bij de 2e suppletoire begroting in totaal per saldo met € 41,5 miljoen verlaagd. Dit bedrag wordt met name verklaard door de volgende mutaties:

- Een verplichtingenverlaging van € 31,7 miljoen voor de budgetbijstelling van de OV verbinding Schiphol-Haarlemmermeer (ook bekend als doortrekking Noordzuidlijn).
- Een verplichtingenverlaging van € 7,1 miljoen voor de budgetbijstelling op het aanlegprogramma projecten HOV-netwerk Zuid-Holland Noord;
- Een verplichtingenverlaging van € 2,7 miljoen voor de budgetbijstelling van EOV-kosten HOV-net.

De verplichtingenmutaties hangen samen met uitgavenmutaties die hieronder verder worden toegelicht.

Uitgaven

Het uitgavenbudget wordt bij 2e suppletoire begroting met in totaal € 10,4 miljoen verlaagd. Dit wordt met name veroorzaakt door de volgende mutaties:

14.01 Regionale infrastructuur

Een verlaging van het uitgavenbudget van € 9,8 wordt voornamelijk veroorzaakt door:

- Een verlaging van het budget voor de verbinding Schiphol-Haarlemmermeer (ook bekend als doortrekking Noordzuidlijn) van € 6,6 miljoen. De kosten voor de verkenning worden gedeeld door Rijk en regionale partijen. De tot op heden gemaakte kosten voor de verkenning zijn voorgeschoten door de Vervoerregio Amsterdam. Momenteel zijn

- partijen in gesprek om te komen tot een overeenkomst waarin afspraken worden vastgelegd over verdeling van de kosten, risicoverdeling en aansturing van de verkenning;
- Een budgetbijstelling van € 2,7 miljoen voor EOV-kosten HOV-net want er is nog geen aanvraag ontvangen om de toekomstige EOV-kosten over te boeken;
 - Een kleinere mutatie van € 0,5 miljoen die lager is dan de gehanteerde norm.

Daarnaast heeft er een kleinere mutatie plaatsgevonden waardoor het aanlegprogramma met € 0,6 miljoen is afgenomen.

Ontvangsten

De mutaties op ontvangsten in de 2e supplettoire begroting 2023 zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet toegelicht (zie leeswijzer).

3.5 Artikel 15 Hoofdvaarwegennet

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 7 Budgettaire gevolgen van uitvoering artikel 15 Hoofdvaarwegennet (bedragen x € 1.000)

	Vastgestelde begroting (incl. Suppletioire Begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletioire begroting (2)	Stand 2e suppletioire begroting (3) = (1) + (2)
Verplichtingen	1.343.118	48.935	1.392.053
Uitgaven	1.374.568	3.007	1.377.575
Waarvan juridisch verplicht			99%
15.01 Exploitatie	9.856		9.856
- <i>Waarvan bijdrage aan RWS</i>	9.856		9.856
15.02 Onderhoud en vernieuwing	467.425	- 4.380	463.045
15.02.01 Onderhoud	424.351	- 2.538	421.813
- <i>Waarvan bijdrage aan RWS</i>	419.131	1.680	420.811
15.02.04 Vernieuwing	43.074	- 1.842	41.232
15.03 Ontwikkeling	323.227	19.498	342.725
15.03.01 Aanleg	284.084	39.823	323.907
15.03.02 Planning en studies	30.029	- 16.575	13.454
- <i>Waarvan bijdrage aan RWS</i>	7.958		7.958
15.03.03 Optimalisering gebruik	9.114	- 3.750	5.364
15.04 Geïntegreerde contractvormen/PPS	141.413	- 14.776	126.637
15.06 Netwerkgebonden kosten	432.647	2.665	435.312
15.06.01 Apparaatkosten RWS	376.646	2.665	379.311
- <i>Waarvan bijdrage aan RWS</i>	376.646	2.665	379.311
15.06.02 Overige netwerkgebonden kosten	56.001		56.001
- <i>Waarvan bijdrage aan RWS</i>	56.001		56.001
Ontvangsten	88.590	1.262	89.852
15.09 Ontvangsten	88.590	1.262	89.852

Toelichting

Verplichtingen

Het verplichtingenbudget wordt bij 2e suppletioire begroting 2023 per saldo met € 48,9 miljoen verhoogd. Dit bedrag wordt met name veroorzaakt door de volgende mutaties:

- Verhoging van het verplichtingbudget Vervanging en Renovatie (€ 87,6 miljoen). Dit wordt veroorzaakt door de volgende projecten: Renovatie Krammersluizen € 139,8 miljoen; verwacht wordt dat het project dit jaar wordt gegund. Om de eerste betalingen in 2024 te kunnen doen is het vastleggen van een deel van de verplichtingen in 2023 noodzakelijk. VTS Amsterdam-Rijnkanaal (- € 20,7 miljoen), Koninginensluis (€ 9,3 miljoen), VTS Waddenzee (- € 8,4 miljoen), sluis Weurt (- € 4,4 miljoen). Het restant betreft kleine afwijkingen.
- Verlaging van het verplichtingenbudget Ontwikkeling (- € 31,5 miljoen). Dit wordt met name veroorzaakt door planning en studies (- € 22,8 miljoen) en projecten in de de aanlegfase (- € 8,6 miljoen): Twentekanal fase 2 (- € 12,1 miljoen), saldo 2023 planning en studies (- € 11,0 miljoen), defensie overboeking voor meerkosten van de huisvesting voor het Maritiem Operations Center (MOC) kustwacht (- € 8,3 miljoen). Het restant bedraagt kleine afwijkingen.

Tot slot hebben er diverse kleinere mutaties plaatsgevonden waarmee het verplichtingenbudget met 6,4 miljoen is verlaagd.

Uitgaven

Het totaal van de mutaties 2e suppletoire begroting 2023 bedraagt een verhoging van per saldo € 3,0 miljoen. De belangrijkste mutaties worden hieronder per artikelonderdeel toegelicht.

15.02 Onderhoud en vernieuwing

De mutaties op artikelonderdeel 15.02 in de 2e suppletoire begroting 2023 zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet toegelicht (zie leeswijzer).

15.03 ontwikkeling

Het budget is op artikelonderdeel 15.03 bij de 2e suppletoire begroting 2023 verhoogd met € 19,5 miljoen. Dit is met name het resultaat van de verwerking saldo 2023 (€ 23,6 miljoen).

Saldo 2023

Er is sprake van een lagere realisatie ten opzichte van de programmering van € 41,4 miljoen. Op dit artikelonderdeel is een overprogrammering opgenomen van € 65 miljoen in 2023. Daarmee zijn er hogere kasuitgaven van € 23,6 miljoen. De lagere realisatie van € 41,4 miljoen wordt voornamelijk veroorzaakt door de volgende projecten:

- Verruiming Twentekanalen fase 2 (- € 15,9 miljoen): bij het aanvragen van het extra budget in 2022 werd rekening gehouden met een hoge CROW index en een aantal contractwijzigingen. Deze zijn uiteindelijk lager uitgevallen waardoor het budget dat hiervoor bestemd was (15,9 miljoen) van het project afgehaald;
- Diverse kleine projecten in de aanlegfase (- € 10,9 miljoen): vaarweg Lemmer-Delfzijl fase 1 (- € 3,5 miljoen), toekomstvisie Waal (€ 2,7 miljoen), vaarwegen Walradersysteem (- € 2,5 miljoen) vaarweg Lemmer-Delfzijl fase 2 (- € 2,4 miljoen), nieuwe sluis Terneuzen (- € 2,0 miljoen). Het restant betreft kleine afwijkingen;
- Planning en studies (- € 10,8 miljoen): diverse kleine reserveringen waaronder de Waddenzeeverkeersbegeleiding (- € 3,0 miljoen), reservering Doorvaart Nacht (- € 3,0 miljoen) en de reservering kustwacht overig (- € 2,9 miljoen), deze reservering betreft een bijdrage van defensie voor luchtverkenningcapaciteit. Het restant betreft kleine afwijkingen;
- Optimalisering gebruik (- € 3,8 miljoen): de lagere realisatie vindt plaats bij Modal Shift van weg naar water door tegenvallende belangstelling voor de subsidieregeling.

Het saldo wordt in 2024 aan dit artikelonderdeel toegevoegd, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

Overboeking andere ministeries

Er wordt € 8,3 miljoen overgeboekt vanuit lenW naar Defensie ten behoeve van de huisvesting MOC kustwacht. Het Rijksvastgoedbedrijf heeft gerapporteerd dat er een afwijking is bij de kosten. De investeringskosten van het project nemen toe als gevolg van exogene factoren: 1) prijsstijging van de bouwkosten. 2) een hogere zeespiegelstijging en endogene factoren: 3) aanpassingen in het ontwerp. Naar aanleiding van de besluitvorming in de Raad van de Kustwacht wordt het extra benodigde budget (€ 8,3 miljoen) gefinancierd conform de verdeelsleutel van het project MOC Kustwacht.

Tot slot hebben diverse kleine mutaties de uitgaven met € 4,2 miljoen verhoogd.

15.04 geïntegreerde contractvormen/PPS

Het budget is op artikelonderdeel 15.04 bij de 2e suppletoire begroting 2023 verlaagd met € 14,8 miljoen.

Saldo 2023

Het saldo wordt met name veroorzaakt door mutaties op het project Zeetoeegang IJmond (ZTIJ). Ten eerste omdat de prijsstijgingen van het realisatiecontract en de staalclaim lager uitpakken dan aanvankelijk werd aangenomen (- € 8,1 miljoen). Verder stond eerder in het boekjaar 2023 een post «zaken over te dragen van ZTIJ naar Selectieve Onttrekkingen (SO)», echter bleek SO het budget al te hebben ontvangen (- € 3,8 miljoen). Het restant betreft kleine afwijkingen.

Het saldo wordt in 2024 aan dit artikelonderdeel toegevoegd, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

15.06 Netwerkgebonden kosten

De mutaties op netwerkgebonden kosten in de 2e suppletoire begroting 2023 zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet toegelicht (zie leeswijzer).

15.09 Ontvangsten

De mutaties op ontvangsten in de 2e suppletoire begroting 2023 zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet toegelicht (zie leeswijzer).

3.6 Artikel 17 Megaprojecten Verkeer en Vervoer

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 8 Budgettaire gevolgen van uitvoering artikel 17 Megaprojecten Verkeer en Vervoer (bedragen x € 1.000)

	Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire Begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Verplichtingen	1.528.668	- 896.421	632.247
Uitgaven	550.428	39.095	589.523
Waarvan juridisch verplicht			100%
17.06 Project Mainportontwikkeling Rotterdam	1.211	- 290	921
17.07 ERTMS	160.347	45.447	205.794
17.07.01 Aanleg ERTMS	158.210	47.066	205.276
17.07.02 Planning en studies ERTMS	2.137	- 1.619	518
17.08 ZuidasDok	177.726	- 35.895	141.831
17.10 Programme Hoogfrequent Spoorvervoer	211.144	29.833	240.977
17.10.01 Aanleg PHS	204.564	26.195	230.759
17.10.02 Planning en studies PHS	6.580	3.638	10.218
Ontvangsten	82.765	- 920	81.845
17.09 Ontvangsten	82.765	- 920	81.845

Toelichting

Verplichtingen

Het verplichtingenbudget wordt bij de 2e suppletoire begroting per saldo met € 896,4 miljoen verlaagd. Dit bedrag wordt met name verklaard door de volgende mutaties:

- Saldo 2023 ERTMS (- € 70,4 miljoen): het vastleggen van minder verplichtingenruimte wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de bijdrage aan de NS ten behoeve van ombouw treinen (€ 60 miljoen) en de budgetbijstelling van het realisatiebudget van ERTMS (€ 10,6 miljoen).
- Saldo 2023 Zuidasdok (- € 586,2 miljoen): het vastleggen van minder verplichtingenruimte wordt hoofdzakelijk veroorzaakt doordat het tunnelcontract van de Tunnel A10 later op de markt wordt gezet dan eerder voorzien (€ 586,9 miljoen);
- Saldo 2023 PHS (- € 325,8 miljoen): het vastleggen van minder verplichtingenruimte wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door een bijstelling van PHS Planuitwerking (€ 326,8 miljoen). Dit betreft voornamelijk de verplichting voor PHS Alkmaar – Amsterdam van € 240,6 miljoen die doorschuift naar 2024, omdat uitvoeringsbesluit pas volgend jaar wordt verwacht.
- Saldo 2023 PHS (€ 86 miljoen): dit betreft een verplichtingenverhoging voor de prijsstijgingen bij vier PHS-projecten (Ede, Tilburg, Vught en Amsterdam). Door actualisatie van kostenramingen in het afgelopen halfjaar heeft dit er acuut tot geleid dat de bestaande beschikking aan ProRail moet worden aangepast. De dekking is voorzien uit de binnen het MF getroffen risicoreservering voor prijsstijgingen. De meerjarige budgettaire verwerking vindt plaats bij Voorjaarsnota 2024.

De verplichtingenmutaties hangen deels samen met uitgavenmutaties die hieronder verder worden toegelicht. Daarnaast wordt het saldo in 2024 aan de betreffende artikelonderdelen toegevoegd, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

Uitgaven

Het uitgavenbudget wordt bij 2e suppletoire begroting met in totaal € 39,1 miljoen verhoogd. Dit wordt met name veroorzaakt door de volgende mutaties:

17.07 ERTMS

De verhoging van het uitgavenbudget voor ERTMS met € 45,5 miljoen wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de verwerking van het saldo 2023 (€ 105,5 miljoen) en een bijdrage aan NS ten behoeve van ombouw treinen ERTMS (- € 60 miljoen).

Saldo 2023

Dit artikelonderdeel wordt met € 105,5 miljoen verhoogd. Dit komt met name doordat er een hogere realisatie heeft plaatsgevonden bij het programma ERTMS en een bijstelling op de planstudiekosten van € 1,6 miljoen. De hogere realisatie bij het programma ERTMS wordt veroorzaakt door de SPUKs Limburg/Greenbox € 2,9 miljoen, Groningen/Friesland € 29,6 miljoen en Zuid-Holland € 3 miljoen en ten behoeve van de ombouw treinen van € 60 miljoen.

Bijdrage NS

Dit betreft de uitgaven voor het ombouwen van treinen in het kader van ERTMS die worden verrekend met de te ontvangen concessieprijs, conform de bepalingen in de vervoerconcessie met de NS. Deze voorlopige verrekening die de NS ontvangt is in totaal 60 miljoen voor de inbouw van ERTMS in haar materieel. Deze vergoeding wordt vanuit het programma ERTMS verwerkt door een lagere concessievergoeding van NS aan IenW (MF artikel 13.09) en verlaging van het programmabudget op MF artikel 17.

17.08 Zuidasdok

De verlaging van het uitgavenbudget voor Zuidasdok met € 35,9 miljoen wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door het saldo over 2023.

Saldo 2023

Dit artikelonderdeel wordt verlaagd met € 35,9 miljoen en is voornamelijk het gevolg van lagere voorziene kosten op budgetplaats van OV-terminal omdat een deel van de werkzaamheden aan de OV-Terminal-1 wordt doorgeschoven naar 2024 en verder (€ 13,5 miljoen). Daarnaast is bij de projectorganisatie de prognose capaciteitsinzet bijgesteld met € 13,3 miljoen door minder inzet van ingenieursdiensten, niet gemaakte kosten door niet ingevulde vacatures en deels inzet van het GVB.

Het saldo wordt in 2024 aan dit artikelonderdeel toegevoegd, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

17.10 PHS

Dit artikelonderdeel wordt verhoogd met € 29,8 miljoen. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door het saldo over 2023.

Saldo 2023

Dit artikelonderdeel wordt verhoogd met € 29,8 miljoen en is voornamelijk het gevolg van het naar voren schuiven van budget naar 2023 voor diverse PHS projecten en de overprogrammering van € 31,4 miljoen. De grootste budgetverschuivingen naar 2023 zijn Rijswijk -Rotterdam (€ 11,4 miljoen), PHS Planuitwerking (€ 2,5 miljoen) en PHS Amsterdam (€ 2,3 miljoen). Daarnaast is er ook budget naar achter geschoven voor een aantal projecten, zoals Meteren-Boxtel (€ 7,5 miljoen) en PHS overig (€ 10,4 miljoen).

Het saldo wordt in 2024 aan dit artikelonderdeel toegevoegd, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

Ontvangsten

De mutaties op ontvangsten in de 2e supplettoire begroting 2023 zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet toegelicht (zie leeswijzer).

3.7 Artikel 18 Overige uitgaven en ontvangsten

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 9 Budgettaire gevolgen van uitvoering artikel 18 Overige uitgaven en ontvangsten (bedragen x € 1.000)

	Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire Begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Verplichtingen	3.453	- 3.427	26
Uitgaven	3.335	- 3.301	34
Waarvan juridisch verplicht			100%
18.06 Externe veiligheid	3.335	- 3.301	34
18.08 Netwerkoverstijgende kosten			
18.12 Nader toe te wijzen beheer, onderhoud en vervanging			
Ontvangsten	310.546		310.546
18.09 Ontvangsten	19.308		19.308
18.10 Saldo van afgesloten rekeningen	291.238		291.238

Toelichting

Uitgaven

18.06 Externe veiligheid

Dit artikelonderdeel wordt verlaagd met € 3,3 miljoen omdat er dit jaar geen beroep wordt gedaan op het gereserveerde budget voor Externe Veiligheid. Deze middelen schuiven via het saldo 2023 door naar 2024.

3.8 Artikel 19 Bijdragen andere begrotingen Rijk

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 10 Budgettaire gevolgen van uitvoering artikel 19 Bijdrage andere begrotingen Rijk (bedragen x € 1.000)

	Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire Begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Ontvangsten	7.808.084	26.803	7.834.887
19.09 Ten laste van begroting IenW	7.808.084	26.803	7.834.887

Toelichting

De mutaties in de vastgestelde begroting zijn toegelicht in de Prinsjesdag ISB.

De ontvangsten op dit artikel nemen bij de 2e suppletoire begroting met € 26,8 miljoen toe. Dit is met name het gevolg van overboekingen van en naar de beleidsbegroting Hoofdstuk XII en overboekingen naar andere ministeries.

4 Bijlagen

4.1 Verdiepingsbijlage

In de verdiepingsbijlage is per productartikel een meerjarige (voor de volledige looptijd van het fonds) begrotingsmutatietabel op artikelonder deelniveau opgenomen. In deze tabel worden de mutaties vanaf de ontwerpbegroting 2023 weergegeven, waarbij de Miljoenennotamutaties en de overige mutaties 2e suppletoire begroting zijn verbijzonderd. De overige mutaties 2e suppletoire begroting worden in de artikelgewijze toelichting (hoofdstuk 3) conform de normering toegelicht.

4.1.1 Artikel 11 Verkenningen, reserveringen en investeringsruimte

Tabel 11 Artikel 11 Verkenningen, reserveringen en investeringsruimte (bedragen x € 1.000)

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
11 Verkenningen, reserveringen en investeringsruimte	Totaal mutatie														
Ontwerpbegroting 2023 artikelonderdeel 11.01 Verkenningen	2.750	17.10.0568.275814.517	49.207303.903894.736709.001560.716399.793678.704	8.000258.215152.000											
Mutaties Voorjaarsnota 2023	3.041	6.126448.862	44.926	54.730171.069619.211266.830480.246586.203	42.413409.000106.837	48.212									
Stand eerste supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 11.01 Verkenningen	5.791	10.974103.937132.834	119.413275.525769.591975.831040.962985.996721.117417.000365.052202.788												
Mutaties Miljoenennota 2024	1.791	12.620	63.330	48.595	95.549136.621172.475	54.005428.425454.436332.197156.229336.819103.788									
Stand ontwerpbegroting 2024 artikelonderdeel 11.01 Verkenningen	4.000	23.594	167.267181.4292	14.962412.146942.066921.826612.537531.560388.920260.771	28.233	99.000									
BZK: Openbaar Vervoer en Wonen Utrecht	69.351	69.351													
Saldo 2023 Verkenningen		- 4.000	4.000												
Mutaties Najaarsnota 2023	65.351														
Stand tweede supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 11.01 Verkenningen	69.351	23.594	167.267181.4292	14.962412.146942.066921.826612.537531.560388.920260.771	28.233	99.000									
Ontwerpbegroting 2023 artikelonderdeel 11.02 Korte termijn mobiliteitsmaatregelen	672														
Mutaties Voorjaarsnota 2023	672														
Stand eerste supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 11.02 Korte termijn mobiliteitsmaatregelen	672														
Mutaties Miljoenennota 2024	- 672														
Stand ontwerpbegroting 2024 artikelonderdeel 11.02 Korte termijn mobiliteitsmaatregelen															
Mutaties Najaarsnota 2023															
Stand tweede supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 11.02 Korte termijn mobiliteitsmaatregelen															
Ontwerpbegroting 2023 artikelonderdeel 11.03 Reserveringen	1.081.431	170.112412.970112.247088.102072.560959.658094.550	917.943619.208	177.304224.370	117.028136.216	112.896									
Mutaties Voorjaarsnota 2023	898.238	86.582863.338236.268175.142	217.137326.314313.840550.121205.908255.214278.721	190.067204.679	1.189.164										
Stand eerste supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 11.03 Reserveringen	183.196	183.530549.632348.515263.244289.657285.972408.390468.064825.115432.5118503.091	307.095340.895	1.302.060											
Mutaties Miljoenennota 2024	41.013	10.615253.152957.677939.836	908.111883.804074.291	187.453549.553	- 7.198	82.240	70.355108.059	257.604							
Stand ontwerpbegroting 2024 artikelonderdeel 11.03 Reserveringen	142.183	172.915296.480390.838323.408381.586402.168334.098280.611275.568425.320585.331	377.450448.954	1.559.664											
Bijdragen derden Strategisch Plan Verkeersveiligheid (SPV)	1.974	1.974													
HXII: Subsidie NS dienstregeling Zeeland		- 4.249	4.249												
HXII: Subsidie opstellen en rangeren	813	813													

	Totaal mutatie	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
11 Verkenningen, reserveringen en investeringsruimte																
Overboeking naar planuitwerkingsfase programma Wind in de Zeilen	- 103	- 103														
Overboeking naar realisatiefase programma Wind in de Zeilen	- 2.168	2.168														
Overboeking Stimuleringsregeling Slim, Veilig, Doelmatig en Duurzaam Mobiliteitsinfrastructuur	- 40.000	40.000														
Saldo 2023 Reserveringen	- 81.952	81.952														
Mutaties Najaarsnota 2023	125.685															
Stand tweede supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 11.03 Reserveringen	16.498172.915296.480390.838323.408381.586402.168334.098280.611275.568425.320585.3311.377450448.954															1.559.664
Ontwerpbegroting 2023 artikelonderdeel 11.04	-	23.959	14.378185.781363.458	68.435143.458230.940	81.331269.914162.458112.182171.466788.167.647.662	1.825.935										
Generieke investeringsruimte																
Mutaties Voorjaarsnota 2023																
Stand eerste supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 11.04																
Generieke investeringsruimte																
Mutaties Mijoennota 2024																
Stand ontwerpbegroting 2024 artikelonderdeel 11.04																
Generieke investeringsruimte																
Bijdragen derden Hoofdvaarwegenet	3.412	3.412														
Saldo 2023 Generieke Investeringsruimte	- 27.274	27.274														
Saldo Mee-en Tegenvallers 2023	22.800	22.800														
Start Verkenning MerwedeLingelijn	- 900	- 900														
Vervanging radarpost Lange Jaap	- 5.585	5.585														
VTS Noordzee integratie	- 65	- 65														
Mutaties Najaarsnota 2023	- 7612															
Stand tweede supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 11.04	2.370304.910306.614378.920489.463336.877020.433533.406417401238.839															1.023.057
Generieke investeringsruimte	-	23.959	14.378185.781363.458	68.435143.458230.940	81.331269.914162.458112.182171.466788.167.647.662	1.825.935										
Totaal Uitgaven stand ontwerpbegroting 2023	1.060.225201.590167.026290.222205.744519.921085.33884.882748.578181.459968.190403.836163.410935.878															1.938.831
Verkenningen, reserveringen en investeringsruimte	189.659381.550773.0511481.348404.4711597.056338.993384.221638.229812.525153.635920.0921.21792031.090															3.005.696
Totaal Uitgaven stand eerste supplettoire wet 2023	156.165501.419770.361951.187027838130.609364.667789.321310.549045.962805.250969.542010.350885.511															2.582.721
Verkenningen, reserveringen en investeringsruimte	88.219501.419770.361951.187027838130.609364.667789.321310.549045.962805.250969.542010.350885.511															2.582.721
Ontwerpbegroting 2023 artikelonderdeel 11.09 Ontvangsten	47500															

	Totaal mutatie	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
11 Verkenningen, reserveringen en investeringsruimte																
Mutaties Voorjaarsnota 2023				47.500				47.500								
Stand eerste supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 11.09 Ontvangsten								47.500								
Mutaties Mijjoennota 2024																
Stand ontwerpbegroting 2024 artikelonderdeel 11.09 Ontvangsten																
Mutaties Najaarsnota 2023																
Stand tweede supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 11.09 Ontvangsten																
Totaal Ontvangsten stand ontwerpbegroting 2023 Verkenningen, reserveringen en investeringsruimte				47.500												
Totaal Ontvangsten stand eerste supplettoire wet 2023 Verkenningen, reserveringen en investeringsruimte								47.500								
Totaal Ontvangsten stand ontwerpbegroting 2024 Verkenningen, reserveringen en investeringsruimte																
Totaal Ontvangsten stand tweede supplettoire wet 2023 Verkenningen, reserveringen en investeringsruimte																

4.1.2 Artikel 12 Hoofdwegennet

Tabel 12 Artikel 12 Hoofdwegennet (bedragen x €1.000)

12 Hoofdwegennet	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
Ontwerpbegroting 2023 artikelonderdeel 12.01 Exploitatie	4.478	4.266	4.159	4.168	4.159	4.168	4.168	4.168	4.168	4.168	4.168	4.168	4.168	4.168	4.168
Mutaties Voorjaarsnota 2023	143	141	33	33	33	33	33	33	33	33	33	33	33	33	33
Stand eerste supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 12.01 Exploitatie	4.621	4.407	4.298	4.192	4.192	4.201	4.201	4.201	4.201	4.201	4.201	4.201	4.201	4.201	4.201
Mutaties Miljoenennota 2024	- 486	- 6	302	5.143	5.753	4.981	4.164	4.002	203	203	203	203	203	203	203
Stand ontwerpbegroting 2024 artikelonderdeel 12.01 Exploitatie	4.135	4.401	4.600	9.335	9.945	9.182	8.365	8.203	4.404	4.404	4.404	4.404	4.404	4.404	4.404
HXII: Oprachten Nationaal Dataportaal Wegverkeer	418	418													
Sectorregistratie Wegendata	1.210	1.210													
Mutaties Najaarsnota 2023	1.628														
Stand tweede supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 12.01 Exploitatie	5.763	4.401	4.600	9.335	9.945	9.182	8.365	8.203	4.404	4.404	4.404	4.404	4.404	4.404	4.404
Ontwerpbegroting 2023 artikelonderdeel 12.02 Onderhoud en vernieuwing	1.135.978.228	776.371.067	742.576.698	813.590.563	498.495.618	1.647.800.550	780.550.816	988.848.038	884.842.863	689.863.689					
Mutaties Voorjaarsnota 2023	54.000	40.687	14.719	69.257	72.323	185.094	124.588	96.863	37.563	21.964	12.437	174.797	333.569	56.864	11.634
Stand eerste supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 12.02 Onderhoud en vernieuwing	1.189.978.269	4.863.855	786.811	833.771	1.367.755	657.623	883.715	1.027	818.113	802.514	289.425	673.241	551.253	380.682	875.323
Mutaties Miljoenennota 2024	176.513	55.622	116.278	850.704	685.008	747.454	830.560	616.549	14.136	1.806	12.764	237.697	347.243	91.081	42.314
Stand ontwerpbegroting 2024 artikelonderdeel 12.02 Onderhoud en vernieuwing	1.013.466	13.841	269.508	162.537	456.144	523.111	453.646	331.576	803.977	804.320	842.189	910.938	898.496	897.906	917.637
Saldo 2023 Onderhoud en vernieuwing	41.646	41.646													
Mutaties Najaarsnota 2023	41.646														
Stand tweede supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 12.02 Onderhoud en vernieuwing	1.055.112	13.841	269.508	162.537	456.144	523.111	453.646	331.576	803.977	804.320	842.189	910.938	898.496	897.906	917.637
Ontwerpbegroting 2023 artikelonderdeel 12.03 Ontwikkeling	623.918	113.186	124.159	159.608	891.570	225.505	809.373	587.039	832.067	396.672	561.506	22.902	830.354	267.489	70.446
Mutaties Voorjaarsnota 2023	1.062	106.561	432	166.978	129.093	66.629	127.942	103.596	103.979	43.593	318.879	326.847	170.400	281.029	785.278
Stand eerste supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 12.03 Ontwikkeling	1.686	024	674.618	957	181	030.515	958.198	353	447	705.777	483.060	788.474	77.933	24.658	193.302
Mutaties Miljoenennota 2024	1.097	279	067	415	0.145	193.912	202.458	752.544	510.194	359.109	24.910	561.570	481.050	613.305	91.469
Stand ontwerpbegroting 2024 artikelonderdeel 12.03 Ontwikkeling	588.745	767	944.107	326	636.603	755.741	600.903	195.583	123.951	1813.384	639.363	805.709	579.997	019.914	071.884
Bijdragen derden Mobiliteit en Gebieden	1.504	1.504													
HXII: Specifieke uitkeringen	- 1.952	- 1.952													
Intelligente Verkeersregelinstanties	384	384													
HXII: Afrekening 2022-2023 ILT	340	340													
HXII: Apparaat Vrachtwagenheffing - Tijdelijke Tolheffing	340	340													

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
12 Hoofdwegennet															
HXII: Detacheringen Truckparkings	- 139	- 139													
Overboeking Stimuleringsregeling Slim, Veilig, Doelmatig en Duurzaam Mobiliteitsinfrastructuur	40.000	40.000													
Saldo 2023 Ontwikkeling	87.655	87.655													
Saldo Mee-en Tegenvallers Hoofdwegennet	- 22.800	22.800													
Sectorregistratie Wegendata	- 1.210	- 1.210													
Mutaties Najaarsnota 2023	103.782														
Stand tweede supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 12.03 Ontwikkeling	692.527.767,94	107.326.836,60	375,74	16.000,90	3195,58	3123,95	1813,38	4639,36	3805,70	9579,99	019,91	071,88	413,64		
Ontwerpbegroting 2023 artikelonderdeel 12.04 Geïntegreerde contractvormen/PPS	514.098.887,35	16.391.628,30	167.374,54	998.537,67	953.144,05	293.485,22	2476,93	4369,84	4391,66	3374,36					
Mutaties Voorjaarsnota 2023	2.18.478,43	892.413,00	6379,09	6318,19	8261,23	1245,35	1211,88	110,00	25,35	71,51	57.802,10	429.168,23			8,99
Stand eerste supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 12.04 Geïntegreerde contractvormen/PPS	732.576,03	2.420,29	397.007,39	7995,57	2805,22	9783,03	0743,32	1630,30	1510,57	3548,45	3427,64	6501,09	220,12		380,22
Mutaties Mijoennota 2024	57.788	54.900	47.887	45.502	70.159	27.368	22.995	21.170	18.357	82.049	25.682	33.912	22.894	155,13	53,49
Stand ontwerpbegroting 2024 artikelonderdeel 12.04 Geïntegreerde contractvormen/PPS	790.364,08	142.077,28	4052,89	9065,73	1832,59	7806,02	5764,49	1648,65	8592,62	2574,13	5647,81	361,26			433,71
Saldo 2023 Geïntegreerde contractvormen/PPS	- 8,251	8,251													
Mutaties Najaarsnota 2023	8,251														
Stand tweede supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 12.04 Geïntegreerde contractvormen/PPS	782.118,08	142.077,28	4052,89	9065,73	1832,59	7806,02	5764,49	1648,65	8592,62	2574,13	5647,81	361,26			433,71
Ontwerpbegroting 2023 artikelonderdeel 12.06 Netwerkgebonden kosten HWN	776.377,67	2.231,67	3.413,60	355,58	911,65	996,03	4591,39	4591,39	4585,66	7586,17	2586,17	2586,17	586,17		
Mutaties Voorjaarsnota 2023	9.050	6.502	3.314	1.605	1.461	1.260	1.249	924	911	912	912	912			912
Stand eerste supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 12.06 Netwerkgebonden kosten HWN	785,42	7678,73	3676,72	601,96	0590,57	77597,29	4592,64	3592,64	3592,31	8586,57	8586,57	8586,57	8586,57	084	587,08
Mutaties Mijoennota 2024	21,737	49,101	67,49	1273,05	1283,75	8256,01	237,77	233,80	317,88	117,55	117,55	117,58	117,58		117,58
Stand ontwerpbegroting 2024 artikelonderdeel 12.06 Netwerkgebonden kosten HWN	807,16	472,83	4744,21	875,01	1874,33	5853,30	4830,41	5826,44	6710,19	9704,13	3704,66	5704,66	5704,66		704,66
HXII: Bijdrage Banenafpraak	1,258	1,258													
HXII: Bijdrage RWS-Kompas	- 61	- 61													
HXII: Detachering RWS-er Europese Commissie	70	70													
HXII: Opdracht RWS stimuleringshergebruik en recyclaat	858	858													
HXII: Opdrachten Nationaal Dataportaal Wegverkeer	320	320													
HXII: Vernieuwing SAP	617	617													
OCW: Matching Horizon Europe	80	80													
Mutaties Najaarsnota 2023	3,142														

	Totaal mutatie	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
12 Hoofdwegennet																
Stand tweede supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 12.06																
Netwerkgebonden kosten HWN		810.306	727.834	744.218	875.011	874.335	853.304	830.415	826.446	710.199	704.133	704.133	704.665	704.665	704.665	704.665
Ontwerpbegroting 2023 artikelonderdeel 12.07 Investeringsruimte																
Mutaties Voorjaarsnota 2023																
Stand eerste supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 12.07 Investeringsruimte																
Mutaties Miljoenennota 2024																
Stand ontwerpbegroting 2024 artikelonderdeel 12.07 Investeringsruimte																
Mutaties Najaarsnota 2023																
Stand tweede supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 12.07 Investeringsruimte																
Totaal Uitgaven stand ontwerpbegroting 2023 Hoofdwegennet		3.054.859	905.808	789.188	135.008	861.022	960.259	441.109	332.205	728.472	252.279	445.268	831.124	697.199	095.883	1.895.705
Totaal Uitgaven stand eerste supplettoire wet 2023 Hoofdwegennet		4.398.627	658.466	605.338	345.893	319.676	535.828	708.724	538.252	833.407	981.652	933.168	885.424	755.072	657.005	1.906.872
Totaal Uitgaven stand ontwerpbegroting 2024 Hoofdwegennet		3.203.874	800.162	202.936	593.385	161.896	819.037	294.031	054.667	980.622	744.822	30.570	661.562	105.624	122.247	4.067
Totaal Uitgaven stand tweede supplettoire wet 2023 Hoofdwegennet		3.345.821	800.162	202.936	593.385	161.896	819.037	294.031	054.667	980.622	744.822	30.570	661.562	105.624	122.247	4.067
Ontwerpbegroting 2023 artikelonderdeel 12.09 Ontvangsten		8.307	44.797	49.951	59.676	70.975	81.082	134.384	89.766	61.686	55.759	151.386	74.802	53.978	53.978	53.978
Mutaties Voorjaarsnota 2023		136.033	1.445	8153	894	- 310	15.082	16.970	21.527	28.082	34.007	5.925				
Stand eerste supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 12.09 Ontvangsten		144.340	46.242	41.798	60.570	70.665	66.000	117.414	68.239	89.768	89.766	157.311	74.802	53.978	53.978	53.978
Mutaties Miljoenennota 2024		332	6.643	77.603	61.231	52.489	45.247	108.534	107.582	106.510	82.197	85.063	25.048	4.224	30.533	30.533
Stand ontwerpbegroting 2024 artikelonderdeel 12.09 Ontvangsten		144.672	52.885	119.401	121.801	123.154	111.247	225.948	175.821	196.278	171.963	72.248	49.754	49.754	84.511	84.511
Bijdragen derden Mobiliteit en Gebieden		1.504	1.504													
Bijdragen derden Strategisch Plan Veiligheid (SPV)		1.974	1.974													
Saldo 2023 Ontvangsten		-	-	15.766												
Mutaties Najaarsnota 2023																
Stand tweede supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 12.09 Ontvangsten		132.384	52.885	119.401	121.801	123.154	111.247	225.948	175.821	196.278	171.963	72.248	49.754	49.754	9.756	82.730
Totaal Ontvangsten stand ontwerpbegroting 2023 Hoofdwegennet		8.307	44.797	49.951	59.676	70.975	81.082	134.384	89.766	61.686	55.759	151.386	74.802	53.978	53.978	53.978

	Totaal mutatie														
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
12 Hoofdwegennet															
Totaal Ontvangsten stand eerste supplettoire wet															
2023 Hoofdwegennet	144.340	46.242	41.798	60.570	70.665	66.000	117.414	68.239	89.768	89.766	157.311	74.802	53.978	53.978	53.978
Totaal Ontvangsten stand ontwerpbegroting															
2024 Hoofdwegennet	144.672	52.885	119.401	121.801	123.154	111.247	225.948	175.821	196.278	171.963	72.248	49.754	49.754	84.511	84.511
Totaal Ontvangsten stand tweede supplettoire wet															
2023 Hoofdwegennet	132.384	52.885	119.401	121.801	123.154	111.247	225.948	175.821	196.278	171.963	72.248	49.754	49.754	9.756	82.730

4.1.3 Artikel 13 Spoorwegen

Tabel 13 Artikel 13 Spoorwegen (bedragen x €1.000)

13 Spoorwegen	Totaal mutatie	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
Ontwerpbegroting 2023 artikelonderdeel 13.02 Exploitatie onderhoud en vernieuwing		1.990.765	974.893	635.044	464.595	698.690	570.816	610.526	30.036	72.155	761.286	860.698	34.041	979.713	1.977.000	
Mutaties Voorjaarsnota 2023		18.735	53.043	11.051	10.716	57.404	10.532	10.518	11.884	12.040	12.377	13.090	13.886	13.672	14.838	14.304
Stand eerste suppletore wet 2023 artikelonderdeel 13.02 Exploitatie onderhoud en vernieuwing		1.972.032	921.350	633.993	454.879	641.291	506.284	500.008	514.540	524.076	514.642	547.196	546.814	547.196	547.196	547.196
Mutaties Miljoenennota 2024		131.590	115.466	95.166	75.903	79.038	69.601	70.797	77.853	78.796	80.832	85.141	89.946	88.658	95.699	95.496
Stand ontwerp-begroting 2024 artikelonderdeel 13.02 Exploitatie onderhoud en vernieuwing		2.103.621	143.402	729.159	530.782	720.315	576.889	641.291	692.393	703.836	717.475	732.338	736.760	736.760	736.760	736.800
Afrekening Exploitatie, Onderhoud en Vernieuwing ProRail 2022	145.000	145.000														
HXII: Opdracht ProRail stimulering hergebruik en recycelaat	300	300														
Saldo 2023 Exploitatie, Onderhoud en Vernieuwing	- 145.000	145.000														
Mutaties Najaarsnota 2023	300															
Stand tweede suppletore wet 2023 artikelonderdeel 13.02 Exploitatie onderhoud en vernieuwing		2.103.921	143.402	729.159	530.782	720.315	576.889	641.291	692.393	703.836	717.475	732.338	736.760	736.760	736.760	736.800
Ontwerpbegroting 2023 artikelonderdeel 13.03 Ontwikkeling		644.053	444.210	278.638	170.206	349.614	322.018	251.042	134.112	83.145	103.625	111.190	64.995	120.878	66.977	4.000
Mutaties Voorjaarsnota 2023		9.018	77.499	454.399	71.500	222.320	311.579	527.668	44.156	42.396	442.297	101.329	445.213	6.630	329.763	
Stand eerste suppletore wet 2023 artikelonderdeel 13.03 Ontwikkeling		635.035	366.711	571.157	149.363	597.733	337.778	710.241	706.178	268.125	541.338	622.125	193.802	218.114	248.396	4.000
Mutaties Miljoenennota 2024		133.113	137.308	63.313	30.768	238.955	403.799	296.225	30.365	143.403	423.567	123.356	442.341	41.533	132.284	
Stand ontwerp-begroting 2024 artikelonderdeel 13.03 Ontwikkeling		501.922	504.019	508.621	160.829	494.082	374.911	537.931	147.903	268.944	84.895	89.163	62.123	155.781	264.456	4.000
Afrekening voorschotten ProRail 2022	2.992	2.992														
BCF: LVO Elspeterweg	- 2.069	2.069														
BCF: Overwegproject Steinderweg/Stationstraat	- 178	- 178														
BCF: SPUK Centrumzijde Station Nijmegen	- 179	- 179														
BCF: SPUK Venlo Vierpaardjes	- 2.700	2.700														
Bijdragen derden Ontwikkeling	7.071	7.071														
HXII: Specifieke uitkeringen diverse Provincies	- 31.217	31.217														
Overboeking naar planuitwerkingsfase programma Wind in de Zeilen	103	103														
Overboeking naar realisatiefase programma Wind in de Zeilen	2.168	2.168														
Saldo 2023 Ontwikkeling	- 26.407	26.407														

13 Spoorwegen	Totaal														
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
Start Verkenning MerwedeLingelijn	900	900													
Mutaties Najaarsnota 2023	-														
Stand tweede supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 13.03 Ontwikkeling	452.406504	019508	621602	829494	082374	911537	931147	903268	94484	89589	16362	123155	781264	4564	4.000
Ontwerpbroting 2023 artikelonderdeel 13.04 Geïntegreerde contractvormen/PPS	202.928180	455174	65685	815175	979176	889131	49586	05346	989	-					
Mutaties Voorjaarsnota 2023	937	23.993	9.645	11.580	15.503	8.120	31.799	10.620	109.359	-					
Stand eerste supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 13.04 Geïntegreerde contractvormen/PPS	203.865204	448191	482185	009184	301163	29497	39596	67362	370	-					
Mutaties Miljoenennota 2024	10.226	12.700	12.700	12.700	12.700	12.700	12.700	10.427	106.280						
Stand ontwerpbroting 2024 artikelonderdeel 13.04 Geïntegreerde contractvormen/PPS	214.091217	148204	182197	709197	001175	994110	095107	10043	910						
Saldo 2023 Geïntegreerde contractvormen/PPS	1.148	1.148													
Mutaties Najaarsnota 2023	1.148														
Stand tweede supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 13.04 Geïntegreerde contractvormen/PPS	215.239217	148204	182197	709197	001175	994110	095107	10043	910						
Ontwerpbroting 2023 artikelonderdeel 13.07 Rente en aflossing	8.298.000														
Mutaties Voorjaarsnota 2023															
Stand eerste supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 13.07 Rente en aflossing	8.298.000														
Mutaties Miljoenennota 2024	-														
Stand ontwerpbroting 2024 artikelonderdeel 13.07 Rente en aflossing	8.298.000														
Mutaties Najaarsnota 2023															
Stand tweede supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 13.07 Rente en aflossing	8.845.000														
Ontwerpbroting 2023 artikelonderdeel 13.08 Investeringsruimte															
Mutaties Voorjaarsnota 2023															
Stand eerste supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 13.08 Investeringsruimte															
Mutaties Miljoenennota 2024															
Stand ontwerpbroting 2024 artikelonderdeel 13.08 Investeringsruimte	8.845.000														
Mutaties Najaarsnota 2023															
Stand tweede supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 13.08 Investeringsruimte															

13 Spoorwegen	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
Totaal mutatie															
Totaal Uitgaven stand ontwerpbegroting 2023 Spoorwegen	2.837.747	897.558	88.338	720.576	494.283	069.092	822.348	830.688	760.166	775.808	772.476	925.694	954.929	046.690	1.981.000
Totaal Uitgaven stand eerste supplettoire wet 2023 Spoorwegen	2.810.900	897.095	789.520	399.322	563.432	392.334	814.372	897.345	705.245	345.860	986.895	494.367	961.921	391.291	1.995.304
Totaal Uitgaven stand ontwerpbegroting 2024 Spoorwegen	2.819.634	864.566	679.063	457.158	416.276	070.836	194.094	955.262	033.725	850.725	599.486	800.266	654.092	152.354	2.090.800
Totaal Uitgaven stand tweede supplettoire wet 2023 Spoorwegen	2.771.566	864.566	679.063	457.158	416.276	070.836	194.094	955.262	033.725	850.725	599.486	800.266	654.092	152.354	2.090.800
Ontwerpbegroting 2023 artikelonderdeel 13.09 Ontvangsten	209.263	229.802	359.115	203.784	203.784	203.784	203.784	203.784	203.784	203.784	203.784	203.784	203.784	203.784	204.284
Mutaties Voorjaarsnota 2023	67.174	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	5.000	5.000	5.000	5.000	6.000	6.300	1.000	- 1.500
Stand eerste supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 13.09 Ontvangsten	276.437	228.802	358.115	202.784	202.784	202.784	202.784	202.784	202.784	202.784	202.784	202.784	202.784	202.784	202.784
Mutaties Miljoenennota 2024	4.026														
Stand ontwerpbegroting 2024 artikelonderdeel 13.09 Ontvangsten	280.463	228.802	358.115	202.784	202.784	202.784	202.784	202.784	202.784	202.784	202.784	202.784	202.784	202.784	202.784
Afrekening Exploitatie, Onderhoud en Vernieuwing ProRail 2022	145.000	145.000	145.000	145.000	145.000	145.000	145.000	145.000	145.000	145.000	145.000	145.000	145.000	145.000	145.000
Afrekening voorschotten ProRail 2022	2.992	2.992	2.992	2.992	2.992	2.992	2.992	2.992	2.992	2.992	2.992	2.992	2.992	2.992	2.992
Bijdragen derden Ontwikkeling	7.071	7.071	7.071	7.071	7.071	7.071	7.071	7.071	7.071	7.071	7.071	7.071	7.071	7.071	7.071
Voorlopige verrekening NS 2023	- 60.000	60.000													
Mutaties Najaarsnota 2023	95.063														
Stand tweede supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 13.09 Ontvangsten	375.526	228.802	358.115	202.784	202.784	202.784	202.784	202.784	202.784	202.784	202.784	202.784	202.784	202.784	202.784
Totaal Ontvangsten stand ontwerpbegroting 2023 Spoorwegen	209.263	229.802	359.115	203.784	203.784	203.784	203.784	203.784	203.784	203.784	203.784	203.784	203.784	203.784	204.284
Totaal Ontvangsten stand eerste supplettoire wet 2023 Spoorwegen	276.437	228.802	358.115	202.784	202.784	202.784	202.784	202.784	202.784	202.784	202.784	202.784	202.784	202.784	202.784
Totaal Ontvangsten stand ontwerpbegroting 2024 Spoorwegen	280.463	228.802	358.115	202.784	202.784	202.784	202.784	202.784	202.784	202.784	202.784	202.784	202.784	202.784	202.784
Totaal Ontvangsten stand tweede supplettoire wet 2023 Spoorwegen	375.526	228.802	358.115	202.784	202.784	202.784	202.784	202.784	202.784	202.784	202.784	202.784	202.784	202.784	202.784

4.1.4 Artikel 14 Regionale infrastructuur en bereikbaarheidsprogramma's

Tabel 14 Artikel 14 Regionale infrastructuur en bereikbaarheidsprogramma's (bedragen x €1.000)															
	Totaal														
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
14 Regionale infrastructuur en bereikbaarheidsprogramma's mutatie															
Ontwerpbegroting 2023 artikelonderdeel 14.01															
Regionale infrastructuur	- 7.609	46.235	85.473	69.070	10.408	17.392									
Mutaties Voorjaarsnota 2023	18.037	1.992	3.347	21.971	-	433									
Stand eerste supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 14.01	10.428	48.227	88.820	47.099	10.408	17.825									
Regionale infrastructuur															
Mutaties Miljoenennota 2024			1.462	27.940		2.630	7.700	7.700	7.700	7.700					
Stand ontwerpbegroting 2024 artikelonderdeel 14.01	10.428	48.227	90.282	19.159	10.408	20.455	7.700	7.700	7.700	7.700					
Regionale infrastructuur															
Saldo 2023 Regionale infrastructuur	-	- 10.421	10.421												
Overboeking Regionale Infrastructuur	1	1													
Mutaties Najaarsnota 2023															
Stand tweede supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 14.01	8	48.227	90.282	19.159	10.408	20.455	7.700	7.700	7.700	7.700					
Regionale infrastructuur															
Ontwerpbegroting 2023 artikelonderdeel 14.03 Bereikbaarheidsprogramma's															
Mutaties Voorjaarsnota 2023															
Stand eerste supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 14.03 Bereikbaarheidsprogramma's	8														
Mutaties Miljoenennota 2024	596.729094.461410.054144.181	37.107	15.903	31.805	98.595108.137115.557										
Stand ontwerpbegroting 2024 artikelonderdeel 14.03 Bereikbaarheidsprogramma's	596.730094.461410.054144.181	37.107	15.903	31.805	98.595108.137115.557										
Overboeking Regionale Infrastructuur	- 1	- 1													
Mutaties Najaarsnota 2023	- 1	- 1													
Stand tweede supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 14.03 Bereikbaarheidsprogramma's	596.729094.461410.054144.181	37.107	15.903	31.805	98.595108.137115.557										
Totaal Uitgaven stand ontwerpbegroting 2023 Regionale infrastructuur en bereikbaarheidsprogramma's															
Totaal Uitgaven stand eerste supplettoire wet 2023 Regionale infrastructuur en bereikbaarheidsprogramma's	- 7.609	46.235	85.473	10.408	17.392										
Totaal Uitgaven stand ontwerpbegroting 2024 Regionale infrastructuur en bereikbaarheidsprogramma's	10.436	48.227	88.820	10.408	17.825										
Totaal Uitgaven stand tweede supplettoire wet 2023 Regionale infrastructuur en bereikbaarheidsprogramma's	607.158142.688500.336163.340	47.515	36.358	39.505106.295115.837115.557											
Regionale infrastructuur en bereikbaarheidsprogramma's	596.7307142.688500.336163.340	47.515	36.358	39.505106.295115.837115.557											
Ontwerpbegroting 2023 artikelonderdeel 14.09 Ontvangsten															
Mutaties Voorjaarsnota 2023															

	Totaal														
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
14 Regionale infrastructuur en bereikbaarheidsprogramma's mutatie															
Stand eerste supplettoire wet 2023 artikelonderdeel															
14.09 Ontvangsten	42														
Mutaties Mijjoenennota 2024															
Stand ontwerpbegroting 2024 artikelonderdeel	42														
14.09 Ontvangsten															
Mutaties Najaarsnota 2023															
Stand tweede supplettoire wet 2023 artikelonderdeel	42														
14.09 Ontvangsten															
Totaal Ontvangsten stand ontwerpbegroting 2023 Regionale infrastructuur en bereikbaarheidsprogramma's															
Totaal Ontvangsten stand eerste supplettoire wet 2023 Regionale infrastructuur en bereikbaarheidsprogramma's	42														
Totaal Ontvangsten stand ontwerpbegroting 2024 Regionale infrastructuur en bereikbaarheidsprogramma's	42														
Totaal Ontvangsten stand tweede supplettoire wet 2023 Regionale infrastructuur en bereikbaarheidsprogramma's	42														

4.1.5 Artikel 15 Hoofdvaarwegennet

Tabel 15 Artikel 15 Hoofdvaarwegennet (bedragen x €1.000)

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
15 Hoofdvaarwegennet															
	Totaal mutatie														
Ontwerpbegroting 2023 artikelonderdeel 15.01 Exploitatie	10.152	9.826	9.661	9.661	9.661	9.661	9.661	9.661	9.661	9.661	9.661	9.661	9.661	9.661	9.661
Mutaties Voorjaarsnota 2023	81	79	77	77	77	77	77	77	77	77	77	77	77	77	77
Stand eerste supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 15.01 Exploitatie	10.233	9.905	9.738	9.738	9.738	9.738	9.738	9.738	9.738	9.738	9.738	9.738	9.738	9.738	9.738
Mutaties Miljoenennota 2024	-377	42	481	14.744	16.994	13.393	11.774	11.676	471	471	471	471	471	471	471
Stand ontwerpbegroting 2024 artikelonderdeel 15.01 Exploitatie	9.856	9.947	10.219	24.482	26.732	23.131	21.512	21.414	10.209	10.209	10.209	10.209	10.209	10.209	10.209
Mutaties Najaarsnota 2023															
Stand tweede supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 15.01 Exploitatie	9.856	9.947	10.219	24.482	26.732	23.131	21.512	21.414	10.209	10.209	10.209	10.209	10.209	10.209	10.209
Ontwerpbegroting 2023 artikelonderdeel 15.02 Onderhoud en vernieuwing	591.958	744.527704	055352.138270	351241.556224	286202.278	317978332.437350	732423.300395	642395.642395	642395.642395	642395.642395	642395.642395	642395.642395	642395.642395	642395.642395	642395.642395
Mutaties Voorjaarsnota 2023	-49.598	-12.538	33.959	39.975	28.603	1.956	1.664	1.597	2.544	4.332	2.806	3.165	3.165	3.165	3.165
Stand eerste supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 15.02 Onderhoud en vernieuwing	542.360	731.989738	014392.113298	954243.512225	950203.875320	522328.105353	538426.465398	807398.807398	807398.807398	807398.807398	807398.807398	807398.807398	807398.807398	807398.807398	807398.807398
Mutaties Miljoenennota 2024	-74.935	-78.137	16.228303	223370.132445	441450	563467027	15.599	23.343	66	20.616	19.279	19.279	19.279	19.279	19.279
Stand ontwerpbegroting 2024 artikelonderdeel 15.02 Onderhoud en vernieuwing	467.425	653.852721	786695.336669	086688.953676	513670.902336	121351.448353	604447	081418.0864	18.0864	18.0864	18.0864	18.0864	18.0864	18.0864	18.0864
EZK: Maritiem Informatievoorziening Servicepunt	1.680														
Saldo 2023 Onderhoud en Vernieuwing	-6.060														
Mutaties Najaarsnota 2023	-4.380														
Stand tweede supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 15.02 Onderhoud en vernieuwing	463.045	653.852721	786695.336669	086688.953676	513670.902336	121351.448353	604447	081418.0864	18.0864	18.0864	18.0864	18.0864	18.0864	18.0864	18.0864
Ontwerpbegroting 2023 artikelonderdeel 15.03 Ontwikkeling	219.577	210.532290	144693.336262	068296.832257	213	87.497	82.397	82.398	82.548	93.065	98.514	98.013	44.710		
Mutaties Voorjaarsnota 2023	51.651	5.385	58.301	46.581	21.210	21.570	6.682	4.611	4.468	11.023	3.392	59.289	4.760	115.027	3.057
Stand eerste supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 15.03 Ontwikkeling	271.228	215.917231	843646.755240	858318.402263	895	92.108	86.865	93.421	85.940	152.354	103.274	213.040	47.767		
Mutaties Miljoenennota 2024	51.999	-7.569	25.579	35.254	132.411	248.868	119.468	39.999	68.716	88.632	55.688	10.693	135.572	66.803	63.313
Stand ontwerpbegroting 2024 artikelonderdeel 15.03 Ontwikkeling	323.227	208.348257	422611	501108	447	69.534	414.427	52.109	155.581	182.053	141.628	141.661	238.846	279.843	111.080
Bijdragen derden Goederenvervoercorridor Zuid															
Defensie: Huisvesting MOC Kustwacht															
Defensie: Bouw nieuw VHF-station Randmeren															
Defensie: Verhuizing VHF-station Lange Jaap															
HXII: Detachering medewerker Goederenvervoer															
Factuurcorrectie Goederenvervoercorridor Zuid															

	Totaal mutatie		2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
15 Hoofdvraagwennet																	
VTS integratie Noordzee	65	65															
EZK: Programma Noordzee veiligheid zeescheepvaart	1.404	1.404															
Vervanging radarpost Lange Jaap	5.585	5.585															
Saldo 2023 Ontwikkeling	23.612	23.612															
Mutaties Najaarsnota 2023	19.498																
Stand tweede supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 15.03 Ontwikkeling	342.725	208.348257422611.501108.447	69.534144.427	52.109155.581182.0531141.628141.661238.846279.843	111.080												
Ontwerpbegroting 2023 artikelonderdeel 15.04 Geïntegreerde contractvormen/PPS	117.961	91.116	65.284	54.633	54.636	54.575	54.477	53.555	53.614	52.930	54.023	52.089	52.465	41.536	41.032		
Mutaties Voorjaarsnota 2023	18.459	1.400	50	8.366	2.196	86	144	61	125	565	237	1.180	1.245	4.606	328		
Stand eerste supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 15.04 Geïntegreerde contractvormen/PPS	136.420	92.516	65.334	62.999	56.832	54.661	54.621	53.616	53.739	53.495	54.260	53.269	51.220	36.930	41.360		
Mutaties Miljoenennota 2024	4.993	3.916	1.590	1.475	1.177	1.071	1.062	1.046	1.044	1.044	1.047	1.027	988	1.224	7.274		
Stand ontwerpbegroting 2024 artikelonderdeel 15.04 Geïntegreerde contractvormen/PPS	141.413	96.432	66.924	64.474	58.009	55.732	55.683	54.662	54.785	54.539	55.307	54.296	52.208	38.154	48.634		
Saldo 2023 Geïntegreerde contractvormen/PPS	- 14.776	- 14.776															
Mutaties Najaarsnota 2023	- 14.776																
Stand tweede supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 15.04 Geïntegreerde contractvormen/PPS	126.637	96.432	66.924	64.474	58.009	55.732	55.683	54.662	54.785	54.539	55.307	54.296	52.208	38.154	48.634		
Ontwerpbegroting 2023 artikelonderdeel 15.06 Netwerkgebonden kosten HVWN	411.581	385.224374.528337.696339.130340.806341.324339.804339.104339.104339.104339.104339.104															
Mutaties Voorjaarsnota 2023	1.705	1.050	1.027	946	954	947	948	945	945	943	943	943	943	943	943		
Stand eerste supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 15.06 Netwerkgebonden kosten HVWN	413.286	386.274375.555338.642340.084341.753342.272340.749340.749340.749340.047340.047340.047															
Mutaties Miljoenennota 2024	19.361	22.103	21.583	111.452120.467102.349	97.820	97.260	60.340	60.300	60.300	60.300	60.300	60.300	60.300	60.300	60.300		
Stand ontwerpbegroting 2024 artikelonderdeel 15.06 Netwerkgebonden kosten HVWN	432.647	408.377397.138450.094460.551444.102440.092438.009401.089400.347400.347400.347400.347															
EZK: Maritiem Informatievoorziening Servicepunt	2.665	2.665															
Mutaties Najaarsnota 2023	2.665																
Stand tweede supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 15.06 Netwerkgebonden kosten HVWN	435.312	408.377397.138450.094460.551444.102440.092438.009401.089400.347400.347400.347400.347400.347															
Ontwerpbegroting 2023 artikelonderdeel 15.07 Investeringsruimte																	
Mutaties Voorjaarsnota 2023																	
Stand eerste supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 15.07 Investeringsruimte																	
Mutaties Miljoenennota 2024																	
Stand ontwerpbegroting 2024 artikelonderdeel 15.07 Investeringsruimte																	
Mutaties Najaarsnota 2023																	

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
15 Hoofdvaarwegennet															
Totaal mutatie															
Stand tweede supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 15.07 Investeringsruimte															
Totaal Uitgaven stand ontwerpbegroting 2023 Hoofdvaarwegennet	1.351.229	1.441.225	1.443.672	1.447.464	1.493.846	1.493.846	1.692.795	1.692.795	1.692.795	1.692.795	1.692.795	1.692.795	1.692.795	1.692.795	1.692.795
Totaal Uitgaven stand eerste supplettoire wet 2023 Hoofdvaarwegennet	1.373.527	1.436.601	1.420.484	1.450.247	1.494.466	1.494.466	1.689.476	1.689.476	1.689.476	1.689.476	1.689.476	1.689.476	1.689.476	1.689.476	1.689.476
Totaal Uitgaven stand ontwerpbegroting 2024 Hoofdvaarwegennet	1.374.568	1.376.956	1.453.489	1.445.887	1.422.825	1.281.452	1.338.227	1.338.227	1.338.227	1.338.227	1.338.227	1.338.227	1.338.227	1.338.227	1.338.227
Totaal Uitgaven stand tweede supplettoire wet 2023 Hoofdvaarwegennet	1.377.575	1.376.956	1.453.489	1.445.887	1.422.825	1.281.452	1.338.227	1.338.227	1.338.227	1.338.227	1.338.227	1.338.227	1.338.227	1.338.227	1.338.227
Ontwerpbegroting 2023 artikelonderdeel 15.09 Ontvangsten	5.587	10.121	9.441	1.741	489	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150
Mutaties Voorjaarsnota 2023	42.830	1.636	1.315	40	- 249	90	125	5							
Stand eerste supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 15.09 Ontvangsten	48.417	11.757	10.756	1.781	240	240	275	155	150	150	150	150	150	150	150
Mutaties Miljoenennota 2024	40.173	10.000													
Stand ontwerpbegroting 2024 artikelonderdeel 15.09 Ontvangsten	88.590	21.757	10.756	1.781	240	240	275	155	150	150	150	150	150	150	150
Bijdragen derden Goederenvervoercorridor Zuid	50														
Saldo 2023 Ontvangsten	- 2.194														
Factuurcorrectie Goederenvervoercorridor Zuid	- 6														
Bijdragen derden Hoofdvaarwegennet	3.412														
Mutaties Nejaarsnota 2023	1.262														
Stand tweede supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 15.09 Ontvangsten	89.852	21.757	10.756	1.781	240	240	275	155	150	150	150	150	150	150	150
Totaal Ontvangsten stand ontwerpbegroting 2023 Hoofdvaarwegennet	5.587	10.121	9.441	1.741	489	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150
Totaal Ontvangsten stand eerste supplettoire wet 2023 Hoofdvaarwegennet	48.417	11.757	10.756	1.781	240	240	275	155	150	150	150	150	150	150	150
Totaal Ontvangsten stand ontwerpbegroting 2024 Hoofdvaarwegennet	88.590	21.757	10.756	1.781	240	240	275	155	150	150	150	150	150	150	150
Totaal Ontvangsten stand tweede supplettoire wet 2023 Hoofdvaarwegennet	89.852	21.757	10.756	1.781	240	240	275	155	150	150	150	150	150	150	150

4.1.6 Artikel 17 Megaprojecten Verkeer en Vervoer

Tabel 16 Artikel 17 Megaprojecten verkeer en vervoer (bedragen x €1.000)

	Totaal mutatie															
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	
17 Megaprojecten Verkeer en Vervoer																
Ontwerpbegroting 2023 artikelonderdeel 17.03 Hogesnelheidstrein-Zuid																
Mutaties Voorjaarsnota 2023																
Stand eerste supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 17.03 Hogesnelheidstrein-Zuid																
Mutaties Miljoenennota 2024																
Stand ontwerpbegroting 2024 artikelonderdeel 17.03 Hogesnelheidstrein-Zuid																
Mutaties Najaarsnota 2023																
Stand tweede supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 17.03 Hogesnelheidstrein-Zuid																
Ontwerpbegroting 2023 artikelonderdeel 17.06 Project Mainportontwikkeling Rotterdam	799	700	810	690	810	690	1.810	690	690	690	57.186					
Mutaties Voorjaarsnota 2023	888	201	14	8	112	8	14	8	8	8	595					
Stand eerste supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 17.06 Project Mainportontwikkeling Rotterdam	1.687	901	922	698	824	1.824	698	698	698	698	57.781					
Mutaties Miljoenennota 2024	-476	221	173	461	699	271	271	271	271	271	826					
Stand ontwerpbegroting 2024 artikelonderdeel 17.06 Project Mainportontwikkeling Rotterdam	1.211	1.122	1.095	1.159	1.523	2.095	969	969	969	969	58.607					
Saldo 2023 Project Mainportontwikkeling Rotterdam	-290															
Mutaties Najaarsnota 2023	-290															
Stand tweede supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 17.06 Project Mainportontwikkeling Rotterdam	921	1.122	1.095	1.159	1.523	2.095	969	969	969	969	58.607					
Ontwerpbegroting 2023 artikelonderdeel 17.07 ERTMS	46.074	54.226	123.354	125.816	158.998	249.867	456.615	314.896	276.330	319.153	50.537	25.537	25.537	25.537	25.536	
Mutaties Voorjaarsnota 2023	-22.356	-3.849	18		413					5.322				12.790		
Stand eerste supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 17.07 ERTMS	23.718	50.377	123.372	125.816	158.998	250.280	456.615	314.896	276.330	324.475	50.537	25.537	25.537	25.537	38.326	
Mutaties Miljoenennota 2024	136.629	111.603	98.440		52.502	20.000	58.000	40.000	181.477	25.000				77.704	10.933	
Stand ontwerpbegroting 2024 artikelonderdeel 17.07 ERTMS	160.347	161.980	221.812	125.816	158.998	302.782	436.615	256.896	316.330	142.998	25.537	25.537	25.537	25.537	116.030	10.933
HXII: Apparaat ERTMS																
Saldo 2023 ERTMS	105.246	105.246														
Voorlopige verrekening NS 2023	-60.000	-60.000														
Mutaties Najaarsnota 2023	45.447															
Stand tweede supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 17.07 ERTMS	205.794	161.980	221.812	125.816	158.998	302.782	436.615	256.896	316.330	142.998	25.537	25.537	25.537	25.537	116.030	10.933
Ontwerpbegroting 2023 artikelonderdeel 17.08 ZuidasDok	211.525	184.757	104.810	147.304	182.681	177.486	170.210	290.786	240.493	162.873	317.005	108.160	37.785			
Mutaties Voorjaarsnota 2023	-41.995	-4.588	164.793	76.310	94.375	101.280	48.780	113.767	10.907	24.475	136.395	108.160	37.785	52.000		

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
17 Megaprojecten Verkeer en Vervoer															
Totaal mutatie															
Stand eerste supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 17.08 ZuidasDok	169.530	180.169269.603223.614277.056278.766218.990	177.019229.586187.348180.610											52.000	
Mutaties Miljoenennota 2024	8.196	11.751 24.267 33.907 34.819	15.801 12.107 10.078 14.139	13.124	15.703									49.486	
Stand ontwerpbegroting 2024 artikelonderdeel 17.08 ZuidasDok	177.726	191.920293.870257521311.875294.567231.097	187.097243.725174.224196.313											2.514	
Saldo 2023 Megaprojecten ZuidasDok	- 35.895														
Mutaties Najaarsnota 2023	- 35.895														
Stand tweede supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 17.08 ZuidasDok	141.831	191.920293.870257521311.875294.567231.097	187.097243.725174.224196.313											2.514	
Ontwerpbegroting 2023 artikelonderdeel 17.10 Programma Hoogfrequent Spoorvervoer	168.809	139.159208.484270.482302.400408.461338.338151.938113.677	106.885 78.865 36.753 36.756 36.753												
Mutaties Voorjaarsnota 2023	- 13.911	1.131 361 29 842 388	192 1.654 5.011 1.511	8.740											
Stand eerste supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 17.10 Programma Hoogfrequent Spoorvervoer	154.898	140.290208.845270.511303.242408.849338.530153.592118.688108.396	87.605 36.753 36.756 36.753												
Mutaties Miljoenennota 2024	56.246	42.984 6.681 19.825 20.067161.642	21.161 6.951 75.473 60.826	8.264 46.000	6.476 79.126	58.062									
Stand ontwerpbegroting 2024 artikelonderdeel 17.10 Programma Hoogfrequent Spoorvervoer	211.144	183.274202.164250.686283.175 247.207359.691146.641194.161	47.570 95.869 82.753 43.232115.879	58.062											
Afrekening voorschotten ProRail 2022	171														
Saldo 2023 Programma Hoogfrequent Spoorvervoer	29.662														
Mutaties Najaarsnota 2023	29.833														
Stand tweede supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 17.10 Programma Hoogfrequent Spoorvervoer	240.977	183.274202.164250.686283.175 247.207359.691146.641194.161	47.570 95.869 82.753 43.232115.879	58.062											
Totaal Uitgaven stand ontwerpbegroting 2023 Megaprojecten Verkeer en Vervoer	427.207	378.842437.458544.292644.889836.504966.973758.310631.190589.601503.593170.450100.078	62.289												
Totaal Uitgaven stand eerste supplettoire wet 2023 Megaprojecten Verkeer en Vervoer	349.833	371.737602.742620.639740.120939.718014.833646.205625.302620.917376.533	62.290 62.293 127.079												
Totaal Uitgaven stand ontwerpbegroting 2024 Megaprojecten Verkeer en Vervoer	550.428	538.296718.941635.182755.571846.681028.372591.603755.185365.761376.326108.290	68.769234.423 68.995												
Totaal Uitgaven stand tweede supplettoire wet 2023 Megaprojecten Verkeer en Vervoer	589.523	538.296718.941635.182755.571846.681028.372591.603755.185365.761376.326108.290	68.769234.423 68.995												
Ontwerpbegroting 2023 artikelonderdeel 17.09 Ontvangsten	83.777	94.623 89.911 95.471 73.397 27.547	27.545 27.545 27.545 27.545												
Mutaties Voorjaarsnota 2023	- 3.177	- 38.209 27.695 38.338	1.800 41.382 26.416	- 947 30.600	22.452 23.887										
Stand eerste supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 17.09 Ontvangsten	80.600	56.414 62.216 57.133 71.597	68.929 53.961102.709 58.145 49.997	51.432											
Mutaties Miljoenennota 2024	2.165	2.403 3.008 2.761 3.461 3.332	2.608 4.965 2.810 2.417	2.486											
Stand ontwerpbegroting 2024 artikelonderdeel 17.09 Ontvangsten	82.765	58.817 65.224 59.894 75.058	72.261 56.569 107.674 60.955 52.414	53.918											
Afrekening voorschotten ProRail 2022	171														
Saldo 2023 Ontvangsten Megaprojecten ZuidasDok	- 1.286														

	Totaal mutatie	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
17 Megaprojecten Verkeer en Vervoer																
Saldo 2023 Ontvangsten Programma																
Hoogfrequent Spoorvervoer	195	195														
Mutaties Nejaarsnota 2023		- 920														
Stand tweede supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 1709 Ontvangsten		81.845	58.817	65.224	59.894	75.058	72.261	56.569	107.674	60.955	52.414	53.918				
Totaal Ontvangsten stand ontwerpbegroting 2023		83.777	94.623	89.911	95.471	73.397	27.547	27.545	103.656	27.545	27.545	27.545				
Totaal Ontvangsten stand eerste supplettoire wet 2023		80.600	56.414	62.216	57.133	71.597	68.929	53.961	102.709	58.145	49.997	51.432				
Totaal Ontvangsten stand ontwerpbegroting 2024		82.765	58.817	65.224	59.894	75.058	72.261	56.569	107.674	60.955	52.414	53.918				
Totaal Ontvangsten stand tweede supplettoire wet 2023		81.845	58.817	65.224	59.894	75.058	72.261	56.569	107.674	60.955	52.414	53.918				

4.1.7 Artikel 18 Overige uitgaven en ontvangsten

Tabel 17 Artikel 18 Overige uitgaven en ontvangsten (bedragen x €1.000)

18 Overige uitgaven en ontvangsten	Totaal mutatie 2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
Ontwerpbegroting 2023 artikelonderdeel 18.06 Externe veiligheid															
Mutaties Voorjaarsnota 2023	3.335														
Stand eerste suppletoire wet 2023 artikelonderdeel 18.06 Externe veiligheid	3.335														
Mutaties Miljoenennota 2024															
Stand ontwerpbegroting 2024 artikelonderdeel 18.06 Externe veiligheid	3.335														
Saldo 2023 Externe Veiligheid	- 3.301	- 3.301													
Mutaties Najaarsnota 2023	- 3.301														
Stand tweede suppletoire wet 2023 artikelonderdeel 18.06 Externe veiligheid	34														
Ontwerpbegroting 2023 artikelonderdeel 18.08 Netwerkoverstijgende kosten															
Mutaties Voorjaarsnota 2023	21.815														
Stand eerste suppletoire wet 2023 artikelonderdeel 18.08 Netwerkoverstijgende kosten	21.815														
Mutaties Miljoenennota 2024	- 21.815	21.491													
Stand ontwerpbegroting 2024 artikelonderdeel 18.08 Netwerkoverstijgende kosten		21.491													
Mutaties Najaarsnota 2023															
Stand tweede suppletoire wet 2023 artikelonderdeel 18.08 Netwerkoverstijgende kosten		21.491													
Ontwerpbegroting 2023 artikelonderdeel 18.11 Investeringsruimte															
Mutaties Voorjaarsnota 2023															
Stand eerste suppletoire wet 2023 artikelonderdeel 18.11 Investeringsruimte															
Mutaties Miljoenennota 2024															
Stand ontwerpbegroting 2024 artikelonderdeel 18.11 Investeringsruimte															
Mutaties Najaarsnota 2023															
Stand tweede suppletoire wet 2023 artikelonderdeel 18.11 Investeringsruimte															
Ontwerpbegroting 2023 artikelonderdeel 18.12 Nader toe te wijzen BenO en Vervanging															
Mutaties Voorjaarsnota 2023															
Stand eerste suppletoire wet 2023 artikelonderdeel 18.12 Nader toe te wijzen BenO en Vervanging															
Mutaties Miljoenennota 2024															
Stand ontwerpbegroting 2024 artikelonderdeel 18.12 Nader toe te wijzen BenO en Vervanging															
Mutaties Najaarsnota 2023															
Stand tweede suppletoire wet 2023 artikelonderdeel 18.12 Nader toe te wijzen BenO en Vervanging															
Ontwerpbegroting 2023 artikelonderdeel 18.15 Ramingsbijstelling en Kasschuif															

18 Overige uitgaven en ontvangsten	Totaal mutatie 2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
Mutaties Voorjaarsnota 2023															
Stand eerste suppletore wet 2023 artikelonderdeel 18.15 Ramingsbijstelling en Kasschuif															
Mutaties Miljoenennota 2024															
Stand ontwerpbegroting 2024 artikelonderdeel 18.15 Ramingsbijstelling en Kasschuif															
Mutaties Najaarsnota 2023															
Stand tweede suppletore wet 2023 artikelonderdeel 18.15 Ramingsbijstelling en Kasschuif															
Ontwerpbegroting 2023 artikelonderdeel 18.16 Reservering Omgevingswet															
Mutaties Voorjaarsnota 2023															
Stand eerste suppletore wet 2023 artikelonderdeel 18.16 Reservering Omgevingswet															
Mutaties Miljoenennota 2024															
Stand ontwerpbegroting 2024 artikelonderdeel 18.16 Reservering Omgevingswet															
Mutaties Najaarsnota 2023															
Stand tweede suppletore wet 2023 artikelonderdeel 18.16 Reservering Omgevingswet															
Totaal Uitgaven stand ontwerpbegroting 2023 Overige uitgaven en ontvangsten															
Totaal Uitgaven stand eerste suppletore wet 2023 Overige uitgaven en ontvangsten															
25.150															
Totaal Uitgaven stand ontwerpbegroting 2024 Overige uitgaven en ontvangsten															
3.335 21.491															
Totaal Uitgaven stand tweede suppletore wet 2023 Overige uitgaven en ontvangsten															
34 21.491															
Ontwerpbegroting 2023 artikelonderdeel 18.09 Ontvangsten															
Mutaties Voorjaarsnota 2023															
19.308															
Stand eerste suppletore wet 2023 artikelonderdeel 18.09 Ontvangsten															
19.308															
Mutaties Miljoenennota 2024															
Stand ontwerpbegroting 2024 artikelonderdeel 18.09 Ontvangsten															
19.308															
Mutaties Najaarsnota 2023															
Stand tweede suppletore wet 2023 artikelonderdeel 18.09 Ontvangsten															
19.308															
Ontwerpbegroting 2023 artikelonderdeel 18.10 Saldo van de afgesloten rekeningen															
Mutaties Voorjaarsnota 2023															
291.238															
Stand eerste suppletore wet 2023 artikelonderdeel 18.10 Saldo van de afgesloten rekeningen															
291.238															
Mutaties Miljoenennota 2024															
Stand ontwerpbegroting 2024 artikelonderdeel 18.10 Saldo van de afgesloten rekeningen															
291.238															
Mutaties Najaarsnota 2023															
Stand tweede suppletore wet 2023 artikelonderdeel 18.10 Saldo van de afgesloten rekeningen															
291.238															

18 Overige uitgaven en ontvangsten	Totaal mutatie	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
Totaal Ontvangsten stand ontwerpbegroting 2023 Overige uitgaven en ontvangsten																
Totaal Ontvangsten stand eerste supplettoire wet 2023 Overige uitgaven en ontvangsten			310.546													
Totaal Ontvangsten stand ontwerpbegroting 2024 Overige uitgaven en ontvangsten			310.546													
Totaal Ontvangsten stand tweede supplettoire wet 2023 Overige uitgaven en ontvangsten			310.546													

4.1.8 Artikel 19 Bijdragen andere begrotingen Rijk

Tabel 18 Artikel 19 Bijdragen andere begrotingen Rijk (bedragen x €1.000)																
19 Bijdragen andere begrotingen Rijk	Totaal mutatie	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
Ontwerpbegroting 2023 artikelonderdeel 19.09 Ten laste van begroting lenW			8.416.713.491,91	13.172.359.663,85	8.266.738.86,52	26.901.522.78,63	28.624.229.61,53	27.832.837.44,65	26.901.522.78,63	26.901.522.78,63	26.901.522.78,63	26.901.522.78,63	26.901.522.78,63	26.901.522.78,63	26.901.522.78,63	26.901.522.78,63
Mutaties Voorjaarsnota 2023			118.934	41.458.171.566,84	4.385.276.246,13	2.068.499.089,71	2.068.499.089,71	2.068.499.089,71	2.068.499.089,71	2.068.499.089,71	2.068.499.089,71	2.068.499.089,71	2.068.499.089,71	2.068.499.089,71	2.068.499.089,71	2.068.499.089,71
Stand eerste supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 19.09 Ten laste van begroting lenW			8.297.774.450,45	13.204.113.226,69	12.652.104,65	28.911.051,47	30.693.720,34	29.902.890,42	28.911.051,47	28.911.051,47	28.911.051,47	28.911.051,47	28.911.051,47	28.911.051,47	28.911.051,47	28.911.051,47
Mutaties Miljoenennota 2024			489.697.567,83	16.510.700,59	1.070.598.332,14	403.74.346,55	596.50.596,50	596.50.596,50	596.50.596,50	596.50.596,50	596.50.596,50	596.50.596,50	596.50.596,50	596.50.596,50	596.50.596,50	596.50.596,50
Stand ontwerpbegroting 2024 artikelonderdeel 19.09 Ten laste van begroting lenW			7.808.084.883,28	14.814.827,18	13.722.736,14	29.324.998,41	31.217.651,95	31.217.651,95	31.217.651,95	31.217.651,95	31.217.651,95	31.217.651,95	31.217.651,95	31.217.651,95	31.217.651,95	31.217.651,95
BCF: LVO Elspeterweg		-2.069	2.069													
BCF: Overwegproject Steinderweg/Stationstraat		-178	-178													
BCF: SPUK Centrumzijde Station Nijmegen		-179	-179													
BCF: SPUK Venlo Vierpaardjes		-2.700	2.700													
BZK: Openbaar Vervoer en Wonen Utrecht		69.351	69.351													
Defensie: Bouw nieuw VHF-station Randmeren		-1.561	-1.561													
Defensie: Huisvesting MOC Kustwacht		-8.340	8.340													
Defensie: Verhuizing VHF-station Lange Jaap		-1.250	-1.250													
EZK: Maritiem Informatievoorziening Servicepunt		4.345	4.345													
EZK: Programma Noordzee veiligheid zeescheepvaart		1.404	1.404													
HXII: Afrekening 2022-2023 ILT		384	384													
HXII: Apparaat ERTMS		201	201													
HXII: Apparaat Vrachtwagenheffing - Tijdelijke Tolheffing		340	340													
HXII: Bijdrage Banenafpraak		1.258	1.258													
HXII: Bijdrage RWS-Kompas		-61	-61													
HXII: Detachering medewerker Goederenvervoer		-61	-61													
HXII: Detachering RWS-er Europese Commissie		70	70													
HXII: Detacheringen Truckparkings		-139	-139													
HXII: Opdracht ProRail stimulering hergebruik en recyclaat		300	300													
HXII: Opdracht RWS stimulering hergebruik en recyclaat		858	858													
HXII: Opdrachten Nationaal Dataportaal Wegverkeer		738	738													
HXII: Specifieke uitkeringen diverse Provincies		-31.217	31.217													

	Totaal	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
19 Bijdragen andere begrotingen Rijk																
HXII: Specifieke uitkeringen																
Intelligente Verkeersregelinstanties		- 1.952	- 1.952													
HXII: Subsidie NS dienstregeling Zeeland		- 4.249	4.249													
HXII: Subsidie opstellen en rangeren		813	813													
HXII: Vernieuwing SAP		617	617													
OCW: Matching Horizon Europe		80	80													
Mutaties Najaarsnota 2023		26.803														
Stand tweede supplettoire wet 2023																
artikelonderdeel 19.09 Ten laste van begroting lenW		7.834.889.883.182.071.63802.87930.62798.47725.82241.82275.78687.66886.82251.98507.65374.979.19.275														
Totaal Ontvangsten stand ontwerpbegroting 2023		8.416.718.491.91572.26963.85886.52666.79586.28901.52278.68328.61242.52961.95344.68766.76487.273														
Totaal Ontvangsten stand eerste supplettoire wet 2023		8.297.787.450.45855.91132.26639.28812.88751.47786.22245.18037.07286.22245.1.3807.06874.37488.679														
Totaal Ontvangsten stand ontwerpbegroting 2024		7.808.088.883.182.071.63802.87930.62798.47725.82241.82275.78687.66886.82251.98507.65374.979.19.275														
Totaal Ontvangsten stand tweede supplettoire wet 2023		7.834.889.883.182.071.63802.87930.62798.47725.82241.82275.78687.66886.82251.98507.65374.979.19.275														

4.2 Projectenoverzicht

In deze bijlage zijn de MIRT-projecttabellen met de realisatieprojecten alsmede de verkenningen en planuitwerking programma's opgenomen waarin de begrotingsmutaties op projectniveau zichtbaar zijn gemaakt. Deze MIRT-tabellen zijn in ieder geval voorzien van toelichtingen indien sprake is:

- van een wijziging (anders dan door de verwerking van prijsbijstelling) in het taakstellend projectbudget groter dan 10% of meer dan € 10 miljoen;
- van een wijziging groter dan 1 jaar in de oplevering van het project.

De stand vorig betreft de stand in de Ontwerpbegroting 2024.

4.2.1 Artikel 11 Verkenningen, reserveringen en investeringsruimte

Tabel 19 Projectenoverzicht Verkenningen (Bedragen x € 1 miljoen)				
Verkenningen (11.01)	Budget		Planning	Toelichting
	Projectomschrijving	huidig	vorig	
Projecten Noordwest-Nederland				
A9 Rottepolderplein	5	5	2021	
Amsterdam Zuid 3e perron	390	390		
OV en Wonen in en rond Utrecht	878	809	nnp	1
OV-verbinding Amsterdam-Haarlemmermeer	902	902		
A27 Zeewolde- Eemnes	3	3		
Projecten Zuidwest-Nederland				
A15 Papendrecht-Gorinchem	134	134	2021	
Oeververbinding Rotterdam	282	282	Regio	
Verkenning Oude Lijn	1.789	1.789		
Projecten Zuid-Nederland				
A2 Deil-Den Bosch/Vught	122	122	2021	
A58 Breda-Tilburg	24	24	2021	
Verkenning HUB Den Bosch	138	138		
Projecten Oost-Nederland				
A50 Bankhoef-Paalgraven	78	78	nnp	
N35 Wijthmen-Nijverdal	15	15	nnp	
Totaal verkenningprogramma	4.760	4.691		
Begroting (MF 11.01)	4.760	4.691		

Toelichting

1. Er is € 69,4 miljoen overgeboekt vanuit BZK naar IenW ten behoeve van verkenning Openbaar Vervoer en Wonen Utrecht. Dit bedrag is inclusief prijsindexering. Het budget is daarom veranderd;

Tabel 20 Projectoverzicht Reserveringen en gebiedsprogramma's (Bedragen x € 1 miljoen)				
Reserveringen en gebiedsprogramma's (11.03)	Budget		Planning	Toelichting
	Projectomschrijving	huidig	vorig	
Gebiedsprogramma's				
Projecten Noordwest-Nederland				
Gebiedsprogramma Amsterdam				
Programma Samen Bouwen aan Bereikbaarheid	8	8	nnp	
Projecten Zuidwest-Nederland				
Stedelijk Openbaar Vervoer Den Haag-Rotterdam	336	336		
Reservering Westerscheldetunnel	147	147		
Reserveringen				
N33 en Nedersaksenlijn	480	480		
Onderhoud en Exploitatie infrastructuur Caribisch Nederland	73	73		
Spoorgoederenvervoer	7	7		
ERTMS	591	591		
Slimme en duurzame mobiliteit	106	146		
Schone Lucht Akkoord	6	6		1
Strategisch Plan Verkeersveiligheid	121	119		
Klimaatneutrale netwerken				
Pakket Zeeland	55	55		
Schoon Emissieloos Bouwen (rijksdiensten)	174	174		
Reservering Bereikbaarheid WoMo HWN	376	376		

Reserveringen en gebiedsprogramma's (11.03)	Budget		Planning	Toelichting
	huidig	vorig	voorkeursbeslissing	
Projectomschrijving				
Knooppuntontwikkeling OV	44	44		
Robuuste Hoofdvaarwegen	170	170		2
Goederenvervoercorridors	42	42		3
Reservering Stikstof	13	13		
Modaiteitspecifieke reservering	47	47		
Reservering Strategisch Capaciteitsmanagement	3	3		
Reserveringen Coalitieakkoord				
Lelylijn	5	5		
RegioExpress	85	85		
EurregioRail	32	32		
Oostflank Rotterdam	672	672		
Station Groningen Suiker	94	94		
Brainport Eindhoven	497	497		
Projecten Nationaal Groeifonds				

Toelichting

1. Abusievelijk was het budget voor Schone Lucht Akkoord weggefallen in de Ontwerpbegroting 2024. Dit is met de tweede sup aangepast;
2. Abusievelijk was het budget voor de reservering Robuuste Vaarwegen weggefallen in de Ontwerpbegroting 2024. Dit is met de tweede sup aangepast;
3. Abusievelijk was het budget voor de reservering Goederenvervoercorridors weggefallen in de Ontwerpbegroting 2024. Dit is met de tweede sup aangepast.

4.2.2 Artikel 12 Hoofdwegennet

Tabel 21 Projectenoverzicht 12.03.01 Aanlegprogramma Hoofdwegennet (Bedragen x € 1 miljoen)

Aanleg hoofdwegennet (12.03.01)	Kasbudget 2023		Projectbudget		Openstelling		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projectomschrijving							
Projecten Nationaal							
Kleine projecten / Afronding projecten	12	29	96	96			
Programma Snelheidsaanpassing			55	55			
Programma aansluitingen	6	5	132	132			
Quick Wins Wegen			12	12			
ZSM 1+2 (spoedwet wegverbreding)	1	1	1.478	1.478		2016	
Projecten Noordwest-Nederland							
A10 Amsterdam praktijk-proef FES			41	41		2018	
A10 Knooppunten De Nieuwe Meer en Amstel (Zuidas)	34	19	730	730		2032-2036	
A1/A6/A9 Schiphol-Amsterdam-Almere	41	36	1.211	1.211		2027	
A1 Bunschoten-Knooppunt Hoevelaken			19	19		2015	
A2 Holendrecht - Oudenrijn			1.209	1.209		2012	
A9 Badhoevedorp	- 10	22	292	307		2017	1
N50 Ens - Emmeloord			19	19		2016	
Projecten Zuidwest-Nederland							
A15 Papendrecht-Sliedrecht	1	2	22	22		2021	
A4-A44 Rijnlandroute	45	9	559	559		Regio	
A4 Burgerveen - Leiden			541	541		2015	
A4 Delft - Schiedam			642	642		2015	
A4 Vlietland / N14			16	16		2020	
N57/N59 EuroRAP (verkeersveiligheid)	2	12	21	21		2024	
N61 Hoek-Schoondijke			111	111		2015	
Projecten Zuid-Nederland							

Aanleg hoofdwegennet (12.03.01)	Kasbudget 2023		Projectbudget		Openstelling		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projectomschrijving							
A2 Passage Maastricht	1	1	686	686			2016
A4 Dinteloord-Bergen op Zoom			260	260			2014
A76 Aansluiting Nuth			61	61			Regio
A27 Houten-Hooipolder							2029-2031
A2 Vonderen-Kerensheide	13	25	348	348			
Reservering A2 het Vonderen-Kerensheide			46	46			
Projecten Oost-Nederland							
A12-A15 Ressen - Oudenbroeken (ViA15)	4	9	679	679			ntb
A1 Apeldoorn - Azelo: fase 1 en fase 2a	80	67	489	489			2023- 2025
A1 Apeldoorn Zuid - Beekbergen			29	29			2017
A50 Ewijk - Valburg			269	269			2017
N35 Combiplan Nijverdal	1	1	319	319			2015
N35 Wijthmen - Nijverdal	4	4	24	24			2018
N35 Zwolle - Wijthmen	1	1	50	50			2018
Projecten Noord-Nederland							
A7 Zuidelijke Ringweg Groningen, fase 2	120	122	899	899			2025
N31 Leeuwarden (De Haak)	1	2	222	222			2014
Overige maatregelen							
Fileaanpak	2	2	61	61			
Meer kwaliteit leefomgeving	1	1	157	157			
Meer veilig	20	20	115	115			
Afrondingen		1					
Totaal uitvoeringsprogramma	380	391	11.920	11.935			
Aanleguitgaven op MF 12.03.01 mbt planuitwerking	80	161					
Programma Aanleg	460	552	11.920	11.935			
Planuitwerkingsuitgaven op MF 12.03.02 mbt het realisatieprogramma			1.341	1.219			
Budget Aanleg (MF 12.03.01)	460	410	13.261	13.154			
Overprogrammering (-)		- 142					

Toelichting

- De projectkosten zijn met € 15 miljoen gedaald. Het project is afgesloten en kent een restbudget van € 15 miljoen. Deze meevaller wordt overgeboekt naar de generieke investeringsruimte.

Tabel 22 Projectenoverzicht 12.03.02 Planning en studies (Bedragen x € 1 miljoen)

Planning en studies Hoofdwegennet (12.03.02)	Budget		Openstelling	Toelichting
	huidig	vorig		
Projectomschrijving				
Aanleguitgaven op MF 12.03.01 mbt Planning en studies	- 1.341	- 1.219	nvt	nvt
Projecten Nationaal				
Beter Benutten	96	96	nvt	nvt
Geluidsaneringprogramma – weg	550	550	nvt	nvt
Kosten voorbereiding tol	114	114	nvt	nvt
Exploitatie tol	471	471		
Lucht - weg (NSL hoofdwegennet)	2	2	nvt	nvt
Reservering voor LCC	425	425	nvt	nvt
Snelfietsroutes	2	2	nvt	nvt
Tolreservering Blankenburgverbinding en ViA15			nvt	nvt
Voorbereiding vrachtheffing	355	355	nvt	nvt
Exploitatie vrachtwagenheffing	300	300		
Impuls Strategisch Plan Verkeersveiligheid	349	349	nvt	nvt
Verkeersveiligheid Rijks-N-wegen	194	194	nvt	nvt
Bijdrage aan agentschap t.b.v. externe kosten planuitwerkingen	177	177	nvt	nvt

Planning en studies Hoofdwegennet (12.03.02)	Budget		Openstelling		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projectomschrijving					
Projecten Noordwest-Nederland					
A1/A28 Knooppunt Hoevelaken	473	473			
A12/A27 Ring Utrecht	1.725	1.725	*	*	
A7/A8 Corridor Amsterdam-Hoorn	531	531	ntb	ntb	
A6 Almere Oostvaarders-Lelystad	144	144	*	*	
Rijksbijdrage aan de Noordelijke Randweg Utrecht	27	27	Regio	Regio	
Stedelijke Bereikbaarheid Almere	31	31	Regio	Regio	
Projecten Zuidwest-Nederland					
A20 Nieuwerkerk a/d IJssel – Gouda	153	153	ntb	ntb	
A4 Burgerveen – N14	347	347	ntb	ntb	
A4 Haaglanden – N14	153	153	ntb	ntb	
Projecten Zuid-Nederland					
A67/A73 Knooppunt Zaarderheiken	6	6			
N65 Vught – Haaren	89	89	Regio	Regio	
Programma SmartwayZ.NL: A67 Leenderheide-Geldrop	77	77	ntb	ntb	
Programma SmartwayZ.NL: InnovA58	572	572	nvt	nvt	
Programma SmartWayZ.nl: ASML De Run	1	1			
Programma SmartwayZ.NL: ITS en Smart Mobility	10	10	nvt	nvt	
SmartWayZ.NL programmaorganisatie	1	1	nvt	nvt	
Projecten Oost-Nederland					
A1/A30 Barneveld	23	23	ntb	ntb	
N35 Nijverdal – Wierden	125	125	*	*	
N35 Knooppunt Raalte	15	15	nvt	nvt	
N50 Kampen – Kampen Zuid	17	17	*	*	
Reservering terugbetaling voorfinanciering A1 Apeldoorn – Azelo	32	37	nvt	nvt	1
Verkeersmaatregelen A28	33	33	nvt	nvt	
A1/A35 Azelo-Buuren	1	1	nvt	nvt	
Projecten Noord-Nederland					
N33 Zuidbroek-Appingedam	115	115	*	*	
Overige projecten en reserveringen	183	134			
Projecten in voorbereiding					
Projecten Nationaal					
Studiebudget Verkenningen / MIRT onderzoeken					
Programma DUMO					
Programma Fiets					
Strategisch plan Verkeersveiligheid					
Afrondingen					
Totaal programma planning en studies	6.578	6.656			
Begroting (MF 12.03.02)	6.578	6.656			

Toelichting

1. Bij het project A1 Apeldoorn-Azelo is de betaling lager uitgevallen (- € 5,4 miljoen). Dit bedrag is in 2023 niet nodig om prijsstijgingen te compenseren en wordt teruggeboekt naar de generieke investeringsruimte;

Tabel 23 Projectenoverzicht 12.03.03 Optimalisering gebruik (Bedragen x € 1 miljoen)

Optimalisering gebruik (12.03.03)	Projectbudget		Openstelling	
	huidig	vorig	huidig	vorig
Digitale Infrastructuur voor Toekomstbestendige Mobiliteit	31	31		
Regionale regeling SEB	180	180		
Ringen draaiende houden WoMo	212	212		
Ringen draaiende houden WoMo MRA	106	106		
Reservering VDL	5	5		
Quickwins A2 Deil-Vught	14	14		
Totaal	548	548		
Begroting (MF 12.03.03)	548	548		

Tabel 24 Projectenoverzicht 12.04 Geïntegreerde contractvormen (Bedragen x € 1 miljoen)

Geïntegreerde contractvormen Hoofdwegennet (12.04)	Kasbudget 2023		Projectbudget		Openstelling	
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig
Projecten Noordwest-Nederland						
A10 Tweede Coentunnel	59	58	2.249	2.249		2013
A12 Lunetten - Veenendaal	27	29	724	724		2012
A1/A6/A9 SA Badhoevedorp-Holendrecht	31	30	1.350	1.350		2027
A1/A6/A9 Schiphol - Amsterdam - Almere (deeltraject A1/A6)	65	66	1.912	1.912		2019
A1/A6/A9 Schiphol - Amsterdam - Almere (deeltraject A6 Almere)	17	18	400	400		2019
A1/A6/A9 Schiphol - Amsterdam - Almere (deeltraject A9 Gaasperdammerweg)	50	55	1.205	1.205		2020
A27/A1 Utrecht-Eemnes-Bunschoten	16	18	387	387		2019
Aflossing tunnels	29	32	976	976		nvt
Projecten Zuidwest-Nederland						
A15 Maasvlakte - Vaanplein	65	76	2.370	2.370		2015
A16 Rotterdam	175	141	2.021	2.021		2025
A24 Blankenburgverbinding	129	137	2.227	2.227		2024
Projecten Zuid-Nederland						
A59 Rosmalen - Geffen			272	272		2006
A27 Houten-Hooipolder	72	76	2.492	2.492		2029-2031
Projecten Oost-Nederland						
A12-A15 Ressen - Oudenbroeken (ViA15)	7	11	212	212		nvt
A12 Ede - Grijsoord	10	10	188	188		2016
N18 Varsseveld - Enschede	12	15	461	461		2018
Projecten Noord-Nederland						
N31 Leeuwarden - Drachten	2	3	170	170		2007
N33 Assen - Zuidbroek	15	15	364	364		2014
Tolgefinancierde uitgaven (NCW)						
Tolgefinancierde uitgaven A12/A15 Ressen - Oudbroeken (ViA15)			557	557		nvt
Afrondingen	1		3	3		
Totaal	782	790	20.540	20.540		
Begroting (MF 12.04)	782	790	20.540	20.540		

4.2.3 Artikel 13 Spoorwegen

Tabel 25 Projectenoverzicht 13.03.01 Aanlegprogramma personenvervoer (Bedragen x € 1 miljoen)							
Realisatieprogramma Personenvervoer (13.03.01)	Kasbudget 2023		Projectbudget		Indienststelling		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projecten Nationaal							
Maatregelenpakket HSL-Zuid	18	20	173	173	divers	divers	
Benutten Betrouwbaarheid & Capaciteit							
Geluidsanering Spoorwegen (MJPG)	15	26	608	608	divers	divers	
Programma Behandelen en Opstellen	6	9	171	171	divers	divers	
Uitvoeringsprogramma geluid emplacementen (UPGE)	1	1	29	29	2011/ 2018-2024	2011/ 2018-2024	
Verbeteraanpak stations			12	12	2020	2020	
Spoorcapaciteit 2030	20	31	872	871	divers	divers	
Innovatieprogramma Spoortrillingen	2	2	22	22	divers	divers	
Stations en stationsaanpassingen							
Kleine stations			13	13	divers	divers	
Toegankelijkheid stations	24	24	522	522	divers	divers	
Overige projecten/ lijndelen etc.							
Programma ATB-Vv	1	1	79	79	divers	divers	
Fietsparkeren bij stations	18	19	493	493	divers	divers	
Kleine projecten personenvervoer	12	55	228	260	divers	divers	
Nazorg gereedgekomen lijnen/haltes		6	32	32	divers	divers	
Programma Overwegen	78	77	935	938	divers	divers	
Programma aanpak suicidepreventie	0	2	22	22	2021	2021	
Programma kleine functiewijzigingen	11	17	396	396	divers	divers	
Maaslijn	1		164	164	divers	divers	
Schoon en Emissieloos Bouwen	1	2	5	5	divers	divers	
Stations en Stationsaanpassingen							
Amsterdam CS, Cuypershal	5	6	28	28	2022	2022	
Projecten Zuidwest-Nederland							
Programma Wind in de Zeilen	1	3	9	8	divers	divers	
Stations en Stationsaanpassingen							
Emplacement Den Haag centraal	17	16	77	77	2023– 2025	2023– 2025	
Projecten Oost Nederland							
Traject Oost		2	222	222	divers	divers	
Zwolle - Herfte			255	255	2017/ 2021	2017/ 2021	
Projecten Noord Nederland							
Sporendriehoek Noord-Nederland Afrondingen	26	32	151	151	divers	divers	
Totaal ProRail projecten	258	351	5.518	5.552			
Totaal overige (niet ProRail) projecten							
Totaal uitvoeringsprogramma							
Planning- en studieuitgaven binnen aanlegprogramma	- 3	- 34	- 173	- 199			
Afrekening voorschotten	30	30	248	90			1
Programma Aanleg	285	347	5.593	5.443			
Aanleguitgaven binnen planning en studies	26	34	89	89			

Realisatieprogramma Personen- vervoer (13.03.01)	Kasbudget 2023		Projectbudget		Indienststelling		Toelichting
	huidig	orig	huidig	orig	huidig	orig	
Projectomschrijving							
Budget Aanleg (MF 13.03.01)	311	381	5.682	5.532			
Overprogrammering (-)							

Toelichting

1. Abusievelijk was met de OB 2024 een foutieve stand opgegeven. Dit is met de tweede sup aangepast.

Tabel 26 Projectenoverzicht 13.03.02 Aanlegprogramma goederenvervoer (Bedragen x € 1 miljoen)

Aanleg Goederenvervoer (13.03.02)	Kasbudget 2023		Projectbudget		Indienststelling		Toelichting
	huidig	orig	huidig	orig	huidig	orig	
Projectomschrijving							
ProRail Projecten							
Projecten Nationaal							
Optimalisering Goederencorridor Rotterdam-Genua	1	2	171	171	divers	divers	
Programma Emplacementen op orde	61	60	253	253	divers	divers	
Kleine projecten goederenvervoer	2	12	23	23	divers	divers	
Projecten Zuidwest-Nederland							
Calandbrug	18	20	186	186	2020/ 2025	2020/ 2025	
Geluidmaatregelen Zeeuwselijn			22	22	divers	divers	
Spooraansluiting 2e Maasvlakte achterlandverbinding	1	2	249	249	divers	divers	
Projecten Oost Nederland							
Uitv.progr Goederenroute Elst- Deventer-Twente (NaNov)	2	3	144	144	divers	divers	
Overige projecten							
Nazorg gereedgekomen projecten			8	8	divers	divers	
Afrondingen							
Totaal uitvoeringsprogramma	86	99	1.056	1.056			
Planning en studieuitgaven binnen het aanlegprogramma	- 20	- 23	- 310	- 307			1
Afrekening voorschotten	1	1	21	4			1
Programma Aanleg	67	78	767	753			
Budget aanleg (MF 13.03.02)	67	78	767	753			

Toelichting

1. Abusievelijk was met de OB 2024 een foutieve stand opgegeven. Dit is met de tweede sup aangepast.

Tabel 27 Projectenoverzicht 13.03.03 Optimalisering gebruik (Bedragen x € 1 miljoen)

Optimalisering gebruik (13.03.03)	Projectbudget		Planning	
	huidig	orig	huidig	orig
Projectomschrijving				
Modal shift OVS	8	8	nvt	nvt
Totaal	8	8		
Begroting (MF 13.03.03)	8	8		

Tabel 28 Projectenoverzicht 13.03.04 planuitwerkingsprogramma personenvervoer (Bedragen x € 1 miljoen)

Planuitwerkingsprogramma Personenvervoer (13.03.04)	Projectbudget		Indienststelling	
	huidig	vorig	huidig	vorig
Projectomschrijving				
Planning- en studiekosten van aanlegprogramma MF 13.03.01	173	199		
Projecten Nationaal				
Beter Benutten Decentraal Spoor (fase 2)	11	11	divers	divers
Grensoverschrijdend Spoorvervoer	154	154	divers	divers
Kleine projecten personenvervoer	70	70	divers	divers
Regionale Knelpunten	16	16	divers	divers
Reizigersfonds	3	3	nvt	nvt
Projecten Zuid-Nederland				
Toekomstvast Spoor Zuid NL	195	195	divers	divers
Projecten Oost-Nederland				
Quick scan decentraal spoor Gelderland	10	10	divers	divers
Projecten Noordwest-Nederland				
Oude Lijn	10	10	divers	divers
Paspoort- en beveiligingsfaciliteiten op A'dam CS	21	21	2024/2025	2024/2025
Multimodale knoop Schiphol	142	136	divers	divers
Amsterdam Zuid 3e perron	26	26	divers	divers
Projecten Noord-Nederland				
Meppel: Spoor- en perroncapaciteit	37	37	divers	divers
HRMK Spoorbrug	79	79	divers	divers
Lelylijn	4	4	divers	divers
Overige projecten en reserveringen				
Studie en innovatiebudget	35	35		
afrekening voorschotten	20	20		
Totaal planning en studies personenvervoer	1.007	1.026		
Aanleguitgaven binnen planning en studies	- 89	- 89		
Begroting (IF 13.03.04)	917	937		

Tabel 29 Projectenoverzicht 13.03.05 planuitwerkingsprogramma goederenvervoer (Bedragen x € 1 miljoen)

Planning en studies Goederenvervoer (13.03.05)	Projectbudget		Indienststelling		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projectomschrijving					
Planuitwerkingskosten van realisatieprogramma MF 13.03.02	310	307			1
Projecten Nationaal					
Kleine projecten Goederenvervoer	3	3	divers	divers	
Overige projecten en reserveringen					
Programma 740 treinen	103	103			
Afrekening voorschotten	2	2			
Totaal programma planning en studies goederenvervoer	418	415			
Begroting (MF 13.03.05)	418	415			

Toelichting

1. Abusievelijk was met de OB 2024 een foutieve stand opgegeven. Dit is met de tweede sup aangepast.

Tabel 30 Projectoverzicht 13.04 Geïntegreerde contractvormen (Bedragen x € 1 miljoen)

Geïntegreerde contractvormen Spoorwegen (13.04)	Kasbudget 2023		Projectbudget		Indienststelling		
	huidig	orig	huidig	orig	huidig	orig	eind contract
Projectomschrijving							
Beschikbaarheidsvergoeding	212	214	3.981	3.981	2006	2006	2031
Rente- en belastingaanpassingen	2	2	- 141	- 138			
Totaal	214	216	3.840	3.843			
Begroting (MF 13.04)	214	216	3.840	3.843			

4.2.4 Artikel 14 Regionale infrastructuur en bereikbaarheidsprogramma's

Tabel 31 Projectenoverzicht 14.01.02 planuitwerkingsprogramma regionaal, lokale infrastructuur (Bedragen x € 1 miljoen)

Planning en studies regionaal, lokale infrastructuur (14.01.02)	Budget		Indienststelling	
	huidig	orig	huidig	orig
Projectomschrijving				
OV Verbinding Amsterdam-Haarlemmermeer			32	32
Overige projecten en reserveringen				
Projecten in voorbereiding			19	19
Overige projecten in voorbereiding			61	61
Gesignaleerde risico's				
Totaal programma planuitwerking en verkenning			112	112
Begroting (MF 14.01.02)			112	112

Tabel 32 Projectenoverzicht 14.01.03 aanlegprogramma regionaal, lokale infrastructuur (Bedragen x € 1 miljoen)

Aanlegprogramma regionaal, lokale infra-structuur (14.01.03)	Kasbudget 2023		Projectbudget		Indienststelling	
	huidig	orig	huidig	orig	huidig	orig
Projecten Noordwest-Nederland						
Amstelveenlijn			83	83	2020/2022	2020/2022
Projecten Zuidwest-Nederland						
HOV-NET Zuid-Holland Noord (vh Rijn-Gouwelijn)		1	180	180	divers	divers
Afrondingen						
Begroting (MF 14.01.03)		1	263	263		

Tabel 33 Projectenoverzicht 14.03 Bereikbaarheidsprogramma's (Bedragen x € 1 miljoen)

Bereikbaarheidsprogramma's (14.03)	Kasbudget 2023		Projectbudget		Indienststelling	
	huidig	orig	huidig	orig	huidig	orig
Projectomschrijving						
14.03.02 Regionale Mobiliteit			592	592		
14.03.03 Ruimtelijke economisch programma						
Afrekening voorschotten						
Begroting (MF 14.03)			592	592		

Tabel 34 Projectenoverzicht behorende bij 14.03.04 Woningbouw op korte termijn door bovenplanse infrastructuur (Bedragen x € 1 miljoen)

Woningbouw op korte termijn door bovenplanse infra-structuur (14.03.04):	Kasbudget 2023		Projectbudget		Indienststelling	
	huidig	orig	huidig	orig	huidig	orig
Projectomschrijving						
Woningbouw op korte termijn door bovenplanse infrastructuur	597	597	1.523	1.523		
Begroting (MF 14.03.04)	597	597	1.523	1.523		

Tabel 35 Projectenoverzicht behorende bij 14.03.05 Mobiliteitspakketten (Bedragen x € 1 miljoen)

Mobiliteitspakketten (14.03.05)	Kasbudget 2023		Projectbudget		Indienststelling	
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig
Mobiliteitspakketten			1.130	1.130		
Begroting (MF 14.03.05)			1.130	1.130		

4.2.5 Artikel 15 Hoofdvaarwegennet

Tabel 36 Projectenoverzicht 15.03.01 Aanlegprogramma hoofdvaarwegennet (Bedragen x € 1 miljoen)

Aanlegprogramma Hoofdvaarwegennet (15.03.01)	Kasbudget 2023		Projectbudget		Openstelling		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projecten Nationaal							
Beter Benutten			16	16	–	–	
Impuls Dynamisch Verkeersmanagement			101	101	2018	2018	
Regeling Kademuren							
Vaarwegen Walradarsystemen	5	2	34	29	Divers	Divers	1
Regeling kademuren			10	10	–	–	
Projecten Noordwest-Nederland							
De Zaan (Wilhelminasluis)			14	14	2020	2020	
Lichter en buitenhaven IJmuiden	13	13	48	48	2023	2023	
Projecten Zuidwest-Nederland							
Capaciteitsuitbreiding ligplaatsen Beneden-Lek	2	4	15	15	2022	2022	
Capaciteitsuitbreiding overnachtingsplaatsen Merwedese			10	10	2021	2021	
Nieuwe Sluis Terneuzen	180	182	1.184	1.184	2024	2024	
Projecten Zuid-Nederland							
Maasroute modernisering fase 2	24	24	688	688	2027	2027	
Wilhelminakanaal Tilburg			98	98	2023	2023	
Zuid-Willemsvaart: aanleg Maximakanaal en opwaarderen tot Veghel			431	431	2015	2015	
Herbouw Sluis II Wilhelminakanaal					2025	2025	
Projecten Oost Nederland							
Toekomstvisie Waal	41	38	148	148	2024	2024	
Vaarweg Meppel-Ramspol (keersluis Zwartsluis)	1	1	59	59	2017	2017	
Verruiming Twentekanal en fase 2	43	59	244	244			
Projecten Noord-Nederland							
Vaarweg Lemmer-Delfzijl fase 1: verbetering tot klasse Va	8	12	294	294	2017	2017	
Verruiming vaarweg Eemshaven-Noordzee			39	39			
Sluiscomplex Kornwerderzand			125	125	2025-2028	2025-2028	
Overige projecten							
Kleine projecten / Afronding projecten		1	194	194			
Afrondingen				– 1			
Totaal aanlegprogramma	317	336	3.752	3.746			
Aanleguitgaven op MF 15.03.01 mbt planuitwerking	7	7	58	59			2
Programma aanleg	324	343	3.810	3.805			
Planuitwerkingsuitgaven op MF 15.03.02 mbt het realisatieprogramma			– 2	– 2			
Budget Aanleg (MF 15.03.01)	324	284	3.808	3.803			
Overprogrammering (-)		– 59					

Toelichting

1. Toename van het projectbudget met € 5 miljoen ten behoeve van de vervanging van de radarpost Lange Jaap;
2. Abusievelijk was met de OB 2024 een foutieve stand opgegeven. Dit is met de tweede sup aangepast.

Tabel 37 Projectenoverzicht 15.03.02 Verkenningen en planuitwerkingen hoofdvaarwegennet (Bedragen x € 1 miljoen)

Planning en studies Hoofdvaarwegennet (15.03.02)	Projectbudget		Openstelling		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projectomschrijving					
Aanleg uitgaven op MF 15.03.01 mbt planning en studies	- 58	- 56	nvt	nvt	
Uitgaven mbt planning en studies op MF 15.03.02 mbt het programma aanleg	2	2	nvt	nvt	
Projecten Nationaal					
Bijdrage aan agentschap t.b.v. externe kosten planuitwerkingen	35	35	nvt	nvt	
Reservering voor LCC	391	391	nvt	nvt	
Reservering voor scheepvaartveiligheid maatregelen agv Wind op Zee	869	868	nvt	nvt	
Projecten Noordwest-Nederland					
Capaciteitsuitbreiding ligplaatsen Amsterdam-Lemmer	7	7	2025 – 2027	2025 – 2027	
Vaarweg IJsselmeer-Meppel			ntb	ntb	
Projecten Zuidwest-Nederland					
Capaciteit Volkeraksluizen			ntb	ntb	
Projecten Zuid-Nederland					
Wilhelminakanaal Sluis II	87	87	ntb	ntb	
Projecten Oost-Nederland					
Bovenloop IJssel (IJsselkop tot Zutphen)	41	41	ntb	ntb	
Capaciteitsuitbreiding ligplaatsen IJssel	31	31	ntb	ntb	
Projecten Noord-Nederland					
Vaarweg Lemmer-Delfzijl fase 2	478	478	2024 – 2028	2024 – 2028	
Overige projecten en reserveringen	392	404			1
Projecten in voorbereiding					
Projecten Zuidwest-Nederland					
Kreekraksluizen			ntb	ntb	
Projecten Oost-Nederland					
Verkenning IJssel fase 2					
Overige projecten in voorbereiding					
Gesignaleerde risico's					
Afrondingen	3	2			
Totaal programma planning en studies	2.278	2.290			
Begroting (MF 15.03.02)	2.278	2.290			

Toelichting

1. Naar het ministerie van Defensie zijn lenW-bijdragen overgeboekt voor de Kustwacht van € 8,3 miljoen voor het project MOC Kustwacht, € 1,6 miljoen voor de bouw van een nieuw VHF-station Randmeren en € 1,3 miljoen voor de verhuizing van het bestaand VHF-station in de vuurtoren Lange Jaap;

Tabel 38 Projectenoverzicht 15.03.03 Optimalisering gebruik (Bedragen x € 1 miljoen)

Optimalisering gebruik (15.03.03)	Kasbudget 2023		Projectbudget		Openstelling	
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig
Modal shift van weg naar water	5	9	37	37	nvt	nvt
Totaal	5	9	37	37		
Begroting (MF 15.03.03)	5	9	37	37		

Tabel 39 Projectenoverzicht 15.04 Geïntegreerde contractvormen/PPS Hoofdvaarwegennet (Bedragen x € 1 miljoen)

Geïntegreerde contractvormen Hoofdvaarwegennet (15.04) Projectomschrijving	Kasbudget 2023		Projectbudget		Openstelling		Eind contract
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projecten Noordwest-Nederland							
Lekkanaal: 3e kolk Beatrixsluis en verbreding kanaalzijde/ uitbreiding ligplaatsen		15	16	416	416		
Zeetoegang IJmond		103	115	1.237	1.237		
Projecten Oost Nederland							
Capaciteitsuitbreiding sluis Eefde		6	6	161	161		
Projecten Zuid-Nederland							
Keersluis Limmel		3	4	94	94		
Afrondingen				1	1		
Totaal		127	141	1.909	1.909		
Begroting (MF 15.04)		127	141	1.909	1.909		

4.2.6 Artikel 17 Megaprojecten Verkeer en Vervoer

Tabel 40 Projectenoverzicht 17.06 Project Mainportontwikkeling Rotterdam (Bedragen x € 1 miljoen)

Project Mainportontwikkeling Rotterdam (17.06) Projectomschrijving	Kasbudget 2023		Projectbudget		Oplevering	
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig
Project Mainportontwikkeling Rotterdam						
Uitvoeringsorganisatie			20	20	n nb	n nb
750 ha			30	30	n nb	n nb
Groene verbinding			31	31	2011	2011
Bestaand Rotterdams Gebied (BRG)					2021	2021
Landaanwinning						
Voorfinanciering FES monitoringsprogramma					2007	2007
Voorfinanciering FES natuurcompensatie		1	104	104	n nb	n nb
Landaanwinning			742	742	2013	2013
BTW Buitencontour			138	138	2013	2013
Onvoorzien	1	1	106	106	n nb	n nb
Afrondingsverschillen		- 1				
Programma	1	1	1.171	1.171		
Begroting (MF 17.06)	1	1	1.171	1.171		

Tabel 41 Projectenoverzicht 17.07 European Rail Traffic Management System (Bedragen x € 1 miljoen)

ERTMS (17.07) Projectomschrijving	Kasbudget 2023		Projectbudget		Indienststelling	
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig
ERTMS						
Aanleg	202	182	2.774	2.834	divers	divers
Planning en Studies af rondingen		2	93	93	divers	divers
				- 1		
Programma	202	184	2.866	2.926		
Afrekening voorschotten	4	4	27	28		
Begroting (MF 17.07)	206	160	2.894	2.953		
Overprogrammering (-)		- 27				

Tabel 42 Projectenoverzicht 17.08 ZuidasDok (Bedragen x € 1 miljoen)

ZuidasDok (17.08)	Kasbudget 2023		Projectbudget		Openstelling	
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig
Projectomschrijving						
ZuidasDok						
Generiek en ruimtelijke inrichting		8	74	74		
Projectorganisatie en voorbereiding	33	46	553	553		
Tunnel en A10	14	15	1.515	1.515		
OVT incl. keerspoor	95	109	1.027	1.027		
Afrondingen						
Programma	142	178	3.169	3.169	2032- 2036	2032- 2036
Begroting (MF 17.08)	142	178				

Tabel 43 Projectoverzicht 17.10 Programma Hoogfrequent Spoorvervoer (Bedragen x € 1 miljoen)

Programma Hoogfrequent Spoorvervoer (17.10)	Kasbudget 2023		Projectbudget		Indienststelling		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projectomschrijving							
Programma Hoogfrequent Spoorvervoer	211	215	3.694	3.695			
Aanleg							
PHS: Doorstroomstation Utrecht			253	253	2017	2017	
PHS: Spooromgeving Geldermalsen	2	2	150	150	2021	2021	
PHS: Meteren - Boxtel	22	30	716	716	2028- 2029	2028- 2029	
PHS: Nijmegen West-Entree	5	5	181	181	2027	2027	
PHS: Rijswijk - Rotterdam	57	46	385	385	2023-2025	2023-2025	
PHS Ede	23	22	62	62	2021	2021	
PHS Amsterdam	59	57	911	911	2030-2032	2030-2032	
PHS: Amsterdam-Alkmaar	6	6	28	28	2027-2028	2027-2028	
PHS maatregelen TEV	8	8	107	108	divers	divers	1
OV-SAAL korte termijn			630	630	2016	2016	
OV-SAAL middellange termijn		1	99	100	2026-2028	2026-2028	1
PHS: Overige maatregelen (projecten < € 50 miljoen)	28	39	172	172			
afrondingen							
Planning en studies			756	756			
Corridor Alkmaar-Amsterdam							
Corridor Amsterdam-Utrecht-Eindhoven							
Corridor Schiphol-Utrecht-Arnhem/Nijmegen							
Corridor Breda-Eindhoven							
Corridor Den Haag- Rotterdam							
Corridor OV SAAL middellange termijn							
Routering goederenvervoer Zuid-Nederland							
Overige (planstudiekosten)							
Afrondingen							
Programma							
Afrekening voorschotten	19	19	82	82			
Begroting (MF 17.10)	230	204	4.532	4.533			
Overprogrammering (-)		- 31					

Toelichting

1. Abusievelijk was met de OB 2024 een foutieve stand opgegeven. Dit is met de tweede sup aangepast.